

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

52. aastakäik

31. märts 2009

<u>Teatis nr</u>	Sisukord	Lehekülg
	IV <i>Teave</i>	
TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT JA ORGANITELT		
Nõukogu		
2009/C 75/01	Euroopa e-õiguskeskkonna mitmeaastase tegevuskava (2009–2013)	1
Komisjon		
2009/C 75/02	Euro vahetuskurss	13
2009/C 75/03	Euroopa Ühenduste võõrtöötajate sotsiaalkindlustuse halduskomisjon — Valuutavahetuskursid vastavalt nõukogu määrusele (EMÜ) nr 574/72	14
2009/C 75/04	Ettevõtjate koondumistega tegeleva nõuandekomitee 5. detsembri 2008. aasta koosolekul esitatud arvamus, milles käsitletakse otsuse eelnõud seoses juhtumiga nr COMP/M.5046 — Friesland Foods/Campina — Raportöör: Rootsi	16
2009/C 75/05	Lõpparuanne juhtumi nr COMP/M.5046 — Friesland/Campina juhtumi kohta	19
2009/C 75/06	Kokkuvõtte komisjoni otsusest, 17. detsember 2008, millega koondumine kuulutatakse kokkusobivaks ühisturu ja EMP lepinguga (juhtum nr COMP/M.5046 — Friesland Foods/Campina) (<i>teatavaks tehtud numbri K(2008) 8459 all</i>) ⁽¹⁾	21

TEAVE LIIKMESRIIKIDELT

2009/C 75/07	Liikmesriikide edastatud kokkuvõtlik teave riigiabi kohta, mida antakse kooskõlas komisjoni määrusega (EÜ) nr 1857/2006, mis käsitleb asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist põllumajandustoodete tootmisega tegelevatele väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele antava riigiabi suhtes ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 70/2001	28
2009/C 75/08	Komisjoni teatis vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1008/2008 (ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta) artikli 17 lõikele 5 — Pakkumismenetlus seoses regulaarlennuteenuste osutamise avaliku teenindamise kohustuste alusel ⁽¹⁾	31
2009/C 75/09	Komisjoni teatis vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1008/2008 (ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta) artikli 17 lõikele 5 — Pakkumismenetlus seoses regulaarlennuteenuste osutamise avaliku teenindamise kohustuste alusel ⁽¹⁾	32

V Teated

HALDUSMENETLUSED

Komisjon

2009/C 75/10	Konkursikutse toetuste andmiseks 2009. aastal üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) valdkonnas iga-aastase tööprogrammi alusel (Komisjoni otsus K(2009) 2179)	33
2009/C 75/11	Konkursikutse toetuste andmiseks üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) valdkonnas ajavahemikul 2007–2013 2009. aasta mitmeaastase tööprogrammi alusel (Komisjoni otsus K(2009) 2178)	34
2009/C 75/12	Konkursikutse toetuste andmiseks üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) tööprogrammi alusel vastavalt Euroopa majanduse elavdamise kavale (Komisjoni otsus K(2009) 2183)	35

KONKURENTSIPOLIITIKA RAKENDAMISEGA SEOTUD MENETLUSED

Komisjon

2009/C 75/13	Eelteatis koondumise kohta (Juhtum nr COMP/M.5500 — General Motors/Delphi Steering Business) ⁽¹⁾	36
--------------	---	----

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

MUUD AKTID

Komisjon

2009/C 75/14	Nõukogu määruse (EÜ) nr 510/2006 (põllumajandustoodete ja toidu geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitse kohta) artikli 6 lõike 2 kohase taotluse avaldamine	37
2009/C 75/15	Nõukogu määruse (EÜ) nr 510/2006 (põllumajandustoodete ja toidu geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitse kohta) artikli 6 lõike 2 kohase taotluse avaldamine	41

Parandused

2009/C 75/16	Kutse märkuste esitamiseks vastavalt järelevalveameti ja kohtu asutamise kohta sõlmitud EFTA riikide lepingu protokoll nr 3 I osa artikli 1 lõikele 2 riigiabi andmise kohta seoses allutatud kindlustusandjate maksustamisega Liechtensteinis, parandus (<i>Käesolev tekst tühistab ja asendab ELT C 72, 26.3.2009, lk. 50 avaldatud teksti</i>)	45
--------------	---	----

IV

(Teave)

TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT JA ORGANITELT

NÕUKOGU

EUROOPA E-ÕIGUSKESKKONNA MITMEAASTASE TEGEVUSKAVA (2009–2013)

(2009/C 75/01)

I. SISSEJUHATUS

1. Justiits- ja siseküsimuste nõukogu otsustas 2007. aasta juunis, et tuleks teha tööd eesmärgiga arendada õigusvaldkonnas Euroopa tasandil teabe- ja sidetehnoloogiate kasutamist, eelkõige luues Euroopa portaali.
2. Selliste uute tehnoloogiate kasutamine aitaks õigusmenetlusi ratsionaliseerida ja lihtsustada. Elektroonilise süsteemi kasutamine õigusvaldkonnas võimaldaks lühendada menetluste tähtaegasid ja vähendada tegevuskulusid, millest saaksid kasu kodanikud, ettevõtted, õigusvaldkonna töötajad ja õigusemõistmine. Nii hõlbustatakse juurdepääsu õiguskaitsele.
3. Komisjoni uuringute kohaselt ⁽¹⁾ on praegu umbes 10 miljonit inimest seotud piiriüleste tsiviilkohtumenetlustega. Seoses inimeste aktiivsema liikumisega Euroopa Liidu piires see arv tõenäoliselt suureneb.
4. Viimase 18 kuu jooksul on nõukogu (juriidiliste andmete töötlemise (e-õiguse) töörühm) teinud olulist tööd vastusena nõukogu poolt talle antud järjestikustele volitustele. Sellega seoses on mõned liikmesriigid töötanud välja katseprojektid ja eelkõige projekti, millega nähakse ette Euroopa e-õiguskeskkonna portaali loomine.
5. Komisjon avaldas 2. juunil 2008 teatise nõukogule, Euroopa Parlamendile ja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele „E-õiguskeskkonna Euroopa strateegia väljatöötamine” ⁽²⁾.

6. Euroopa Parlament algatas samuti arutelu e-õiguskeskkonna üle. Euroopa Parlament peaks omaalgatusliku raporti võtma vastu enne 2008. aasta lõppu.
7. Nõukogu palus 5.–6. juunil 2008 toimunud istungi käigus juriidiliste andmete töötlemise (e-õiguse) töörühmal analüüsida lähtuvalt komisjoni teatisest ⁽³⁾ võimalusi luua koordineerimis- ja haldusstruktuur, mis võimaldaks mõistliku ajakava raames välja töötada mitmeid laiaulatuslikke e-õiguskeskkonna valdkonna projekte ning käivitada arutelu mitmeaastase tööprogrammi koostamise üle.
8. Euroopa Ülemkogu tervitas 18.–19. juunil 2008 algatust luua järk-järgult 2009. aasta lõpuks ühtne e-õiguskeskkonna portaal.

II. E-ÕIGUSKESKKONNA EUROOPA TASANDIL VÄLJAARENDAmise KONTEKST

9. E-õiguskeskkonna väljaarendamist tuleb käsitleda kolmes kontekstis:

1. E-õiguskeskkonna alal juba tehtud töö

10. Enne juriidiliste andmete töötlemise (e-õiguse) töörühma tegevust oli tööd juba tehtud Euroopa Liidu raamistikus, eelkõige selleks, et tagada juurdepääs Euroopa teabele (Euroopa institutsioonide veebisaidid). Konkreetsemat tööd tehti või tehakse praegu kas seoses nõukogu poolt vastu võetud õigusaktide rakendamisega tsiviilõiguse (tsiviil- ja kaubandusajades tehtava Euroopa õiguslase koostöö võrgustik) ja kriminaalõiguse valdkonnas (näiteks kriminaalasjades tehtava Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ja

⁽¹⁾ 10285/08 ADD 1 JURINFO 45 JAI 305 JUSTCIV 119 COPEN 118 CRIMORG 87.

⁽²⁾ 10285/08 JURINFO 45 JAI 305 JUSTCIV 119 COPEN 118 CRIMORG 87.

⁽³⁾ Arvesse tuleks võtta asjaolu, et Euroopa Parlament on käivitunud arutelu e-õiguskeskkonna üle.

Euroopa karistusregistrite omavaheline ühendamine), seoses õigusvaldkonna töötajate algatustega (näiteks Euroopa testamentide registrite võrk) või muus kontekstis, näiteks seoses EBRI kaudu omavahel ühendatud ettevõtteregistrite ja EULISI kaudu omavahel ühendatud kinnistusraamatute võrgu loomisega.

11. Nimetatud algatuste lisamiseks e-õiguskeskkonna mitmeaastasest programmi tuleb seega konsulteerida nende rakendamise eest vastutavate isikutega.

2. E-valitsuse kontekst

12. Euroopa e-õiguskeskkonna süsteem peab olema kavandatud nii, et selles peetakse kinni kohtusüsteemi sõltumatusse põhimõttest.
13. Tehnilisest vaatekohast tuleb aga e-õiguskeskkonna puhul võtta arvesse üldisemat e-valitsuse projekti ⁽¹⁾. Turvalise infrastruktuuri ja dokumentide autentimise projektide kohta on juba olemas põhjalikud ekspertteadmised ja nüüd tuleb nende põhjal edasi liikuda. Täielikus koostöös komisjoniga tuleb IDABC programmi ⁽²⁾ raames edendada Euroopa koostalitlusvõime raamistikku. Õigusküsimustes on eriti olulisel kohal Euroopa tasandil tehtav töö e-allkirja ja e-identiteedi kasutamiseks ⁽³⁾, sest dokumentide autentimine on õigusküsimustes kesksel kohal.
14. Mitmeaastane programm tuleks seega kindlaks määrata sellises üldises kontekstis. Programmi eesmärk peab olema anda vastuseid mitte üksnes lühemas perspektiivis, vaid ka keskmises ja pikemas perspektiivis, aidates seega info- ja sidetehnoloogiate kasutamise kaudu kaasa vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva Euroopa ala arendamisele.

3. Horisontaalne lähenemine

15. E-õiguskeskkonnaga seotud küsimused ei piirdu üksnes mõne õigusvaldkonnaga. Need kerkivad esile paljudes tsiviil-, kriminaal- ja haldusõiguse valdkondades. Seega on e-õiguskeskkond Euroopa piiriüleste menetluste kontekstis horisontaalset laadi.

III. TEGEVUSKAVA

1. Kasutusala

16. Tuleks esile tõsta e-õiguskeskkonna projekti Euroopa mõõdet. Selleks tuleks e-õiguskeskkond nimetada ümber Euroopa e-õiguskeskkonnaks.
17. Loomulikult jääb liikmesriikidele õigus käivitada kooskõlas aluslepingutes ette nähtud pädevustega omavahelisi projekte, mis võivad puudutada e-õiguskeskkonda, ent mitte tingimata Euroopa e-õiguskeskkonda. Sellised projektid

võivad aga muutuda Euroopa projektideks ja eelkõige saada ühenduse rahalist toetust üksnes teatud tingimustel.

18. Võttes arvesse Euroopa e-õiguskeskkonna horisontaalset mõõdet, on e-õiguse töörühmal muudes nõukogu organites tehtava töö käigus tõstatatud tehniliste küsimuste läbivaatamisel koordineeriv roll. Seevastu seadusandlikku tööd teevad nõukogu pädevad töörühmad, nagu näiteks kriminaalkoostöö töörühm ja tsiviilõiguse komitee.
19. E-õiguskeskkonna süsteem peaks olema kättesaadav kodanikele ja ettevõtjatele, õigusvaldkonna töötajatele ja õigusasutustele, kes kasutavad ära olemasolevaid kaasaegseid tehnoloogiasid. Tuleks kehtestada neli kriteeriumit:

a) Euroopa mõõde

20. Kasutades info- ja sidetehnoloogiasid, toetab Euroopa e-õiguskeskkond Euroopa õigusruumi loomist. Sellega seoses peab Euroopa e-õiguskeskkonna raames väljatöötatud projektidesse olema potentsiaalselt võimalik kaasata kõik Euroopa Liidu liikmesriigid.

b) Euroopa õigusruumi ülesehitamise toetamine

21. Projektidega peaks olema võimalik toetada Euroopa Ühenduse ja Euroopa Liidu poolt õigusvaldkonnas juba vastu võetud õigusaktide rakendamist, lükkamata samal ajal kõrvale teisi projekte, mis aitavad kaasa Euroopa õigusruumi rajamisele.
22. Lisaks peaks Euroopa e-õiguskeskkond olema õigusvaldkonna töötajatele ja õigusasutustele töövahendiks, olles tõhusa ja turvalise teabevahetuse platvormiks ja täites sellekohaseid funktsioone.

c) Euroopa kodanike teenistuses olev ülesehitus

23. On oluline, et Euroopa e-õiguskeskkond arendataks välja nii, et see oleks kasulik otseselt Euroopa kodanikele, kes saaksid kasu selle lisaväärtusest, eelkõige portaali kaudu. Seega tuleks projektide valiku või nende elluviimise järjekorra puhul tagada, et kodanikud saaksid Euroopa e-õiguskeskkonna vahenditest praktilist kasu. Sellega seoses tuleb võimalikult kiiresti käivitada mitmeid projekte vastavalt lisas esitatud tegevuskavale, ilma et see piiraks muude projektide võimalikku algatamist nimetatud tegevuskavas määratletud korras.

24. Sellele eesmärgile vastavad kõik need projektid, mis võimaldavad Euroopa kodanikel paremini tunda oma õigusi. Projektid peavad samuti võimaldama neil kõnealuseid õigusi kasutada (menetlusabi, vahendamine, tõlkimine jne).

⁽¹⁾ E-valitsuse all mõistetakse info- ja sidetehnoloogiate kasutamist kõikides haldusmenetlustes.

⁽²⁾ <http://ec.europa.eu/idabc/> „Preliminary Study on mutual recognition of e-Signatures for e-Government applications“ (2007) ja „eID Interoperability for PEGS“ (2007).

⁽³⁾ E-allkirja standardimise aspektid — (2007). http://ec.europa.eu/information_society/europe/i2010/docs/esignatures/e_signatures_standardisation.pdf

2. Euroopa e-õiguskeskkonna funktsioonid

25. E-õiguse töörühma tehtud töö ja komisjoni teatis võimaldavad selgelt määratleda tulevase Euroopa e-õiguskeskkonna süsteemi funktsioonid. Tuleks kindlaks määrata kolm järgmist põhifunktsiooni:

a) Juurdepääs õigusalasetele teabele

26. See teave puudutab eelkõige Euroopa ja liikmesriikide õigusakte ja kohtupraktikat ⁽¹⁾.

27. Euroopa e-õiguskeskkond annab omavaheliste ühenduste kaudu samuti juurdepääsu liikmesriikide poolt õigusvaldkonna avalike teenuste raames hallatavale teabele (näiteks ja ilma et see piiraks asjaomase projekti eeskirjade kohaldamist, liikmesriikide karistusregistrite andmebaaside omavaheline ühendamine).

b) Elektrooniliste menetluste väljatöötamine

28. Piiriüleste kohtumenetluste ja kohtuväliste menetluste elektrooniliseks muutmise (näiteks elektrooniline vahendamine) tähendab eelkõige kohtu ja asjast huvitatud osapoolte vahelist elektroonilist sidet, eelkõige nõukogu poolt vastu võetud Euroopa õigusaktide rakendamiseks ⁽²⁾.

c) Õigusasutuste vaheline suhtlemine

29. Eriti suur tähtsus on liikmesriikide õigusasutuste vahelise suhtlemise lihtsustamisel ja edendamisel — eelkõige Euroopa õigusruumis vastu võetud õigusaktide raamistikus (näiteks videokonverentsid või turvaline elektrooniline võrgustik).

3. Euroopa e-õiguskeskkonna portaal

30. Euroopa Ülemkogu kutsus üles looma 2009. aasta lõpuks ühtse Euroopa e-õiguskeskkonna portaali, mis on e-õiguse töörühma olulises töös kesksel kohal. Selle töö raames viis rühm liikmesriike läbi katseprojekti. Tähtsaks tuleb pidada seda, et portaali loomine oleks seotud kõnealuse katseprojekti raames seni tehtud tööga

31. Portaal annab juurdepääsu Euroopa e-õiguskeskkonna kogu süsteemile, st Euroopa ja siseriiklikele veebisaitidele ja/või teenustele. Ent kõnealune portaal ei saa olla üksnes linkide kogum.

32. See võimaldab ka tagada ühtse autentimismenetluse kaudu õigusvaldkonna töötajatele juurdepääsu erinevatele neile mõeldud funktsioonidele neile antud asjakohase juurdepää-

suõiguse alusel. Soovitatav võiks olla kasutada sarnast autentimismenetlust ka tavakodanike puhul.

33. Lisaks võimaldab see juurdepääsu siseriiklikele funktsioonidele mitmekeelse kasutajasõbraliku liidese abil, mis muudab need Euroopa kodanikele mõistetavaks.

34. Portaali kaudu ligipääsetavate funktsioonide sisu ja selle haldamine sõltub loomulikult nõukogu valikutest nii Euroopa e-õiguskeskkonna funktsioonide kui ka selle haldamise küsimustes.

4. Tehnilised aspektid

35. Euroopa e-õiguskeskkonna süsteemi loomiseks tuleb lahendada mitu horisontaalset tehnilist küsimust, mis on juba määratletud eelkõige nõukogu poolt 5. juunil 2007 heaks kiidetud aruandes ⁽³⁾.

a) Detsentraliseeritud tehniline süsteem

36. Suurem osa justiitsministritest väljendas 2007. aasta jaanuaris Dresdenis toimunud mitteametlikul kohtumisel soovi luua Euroopa tasandil detsentraliseeritud süsteem, mis ühendaks omavahel kõik liikmesriikides olemasolevad süsteemid.

b) Teabevahetuse standardimine

37. Tagada tuleb liikmesriikide kohtusüsteemides kasutatavate eri tehniliste ja korralduslike menetluste vahel võimalikult suur ühilduvus, säilitades samas võimalikult suure paindlikkuse. Võttes arvesse selles valdkonnas kehtivaid Euroopa ja rahvusvahelisi standardeid, on aga vaja jõuda kokkuleppele standardsetes sidevormingutes ja -protokollides, mis võimaldaks tagada koostalitlusvõimelise, tõhusa, turvalise ja kiire teabevahetuse võimalikult väikeste kuludega.

c) Autentimismehhanismid

38. Oluline eeldus e-õiguskeskkonna tõhusaks piiriüleseks toimimiseks on autentimistehnoloogiate ja e-allkirja komponentide kasutamiseks vajalike ühtsete standardite ja liideste väljatöötamine. Nimetatud nõue on oluline vähemalt nende Euroopa e-õiguskeskkonna funktsioonide puhul, mis lähevad kaugemale lihtsast juriidiliste andmete üldsusele kättesaadavaks tegemisest. Seetõttu tuleks jätkuvalt uurida erinevaid liikmesriikides kehtivaid õigusnorme ja liikmesriikide poolt kasutatavaid tehnoloogiaid. Saadud tulemuste ja kogemuste põhjal võiks otsustada kasutusele võtta juriidiliselt võimalikult turvalise dokumentide elektroonilise vahetamise liikmesriikide vahel.

⁽¹⁾ Luuakse link EUR-Lexi ja N-Lexiga.

⁽²⁾ Määrus (EÜ) nr 1896/2006, määrus (EÜ) nr 861/2007.

⁽³⁾ Dokument 10393/07 JURINFO 21, 5. juuni 2007.

d) *Süsteemi turvalisus ja andmekaitse*

39. Kui luuakse Euroopa e-õiguskeskkonna teenused, mis võimaldavad vahetada teavet õigusasutuste vahel või nende ja kodanike või õigusvaldkonna töötajate vahel, tuleb neid andmeid vahetada turvalises keskkonnas. Sellega seoses saaks samuti arvesse võtta IDABC ettevalmistavat tööd.
40. Lisaks, kuna sellised andmed on suuremalt jaolt Euroopa õigusaktide tähenduses isiklikku laadi, tuleb tingimata tagada vastavus nende õigusaktidega sätestatud põhimõtetele.

5. Keelelised aspektid

41. Kahekümne kolme erineva keele olemasolu Euroopa Liidu institutsioonides ja soov tagada Euroopa kodanikele kasutajasõbralik juurdepääs Euroopa e-õiguskeskkonna süsteemile eeldab õigusküsimuste tõlkimisega ja tõlgendamisega seotud meetmete väljatöötamist.
42. Sellega seoses oleks petlik mõelda, et kodanikele muu liikmesriigi kui enda riigi e-õiguskeskkonna veebisaidile juurdepääsu hõlbustamine võiks olla piisav lahendus: keelebarjäär muudaks sellise juurdepääsu üsna kasutuks.
43. Kõnealuse keeleprobleemi lahendamiseks võiks kasutada automaattõlke süsteeme, eelkõige Euroopa õigusaktides kasutatavate vormide sisu puhul, ning paigutada veebisaidile siseriiklike tõlketeenuste osutajate kontaktandmed.
44. Lisaks tuleks luua kindel töömeetod, mis võimaldab semantika küsimusi täielikult arvesse võttes tõlkida täpselt liikmesriikide õigussüsteemides kehtivad õigusmõisted 23 Euroopa Ühenduse institutsioonide keelde.

6. Vajadus tööinfrastruktuuri järele

45. Kõik need aspektid eeldavad tingimata, et luuakse uus menetlus selliste tehniliste standardite valimiseks, mida võiks kasutada liikmesriikide süsteemide koostalitlusvõime võimaldamiseks, ning et — nagu info- ja sidetehnoloogiaga seotud projektide puhul tavaline — käsitletakse eraldi:
- a) projektide tingimusi, st otsuste tegemist Euroopa e-õiguskeskkonna süsteemi struktuuri ja toimimise ning teostatavate projektide kohta. See võib mõnikord eeldada juriidilist laadi töö tegemist, nagu karistusregistre omavahelisel ühendamisel;
- b) projektide haldamist, st erinevate Euroopa e-õiguskeskkonna teenuste arendamine, näiteks mitmekeelsete kasutajaliideste väljatöötamine tihedas koostöös liikmesriikidega ning süsteemide arendamine. Lisaks hõlmab see ka süsteemi täielikku hooldust.

46. Ühelt poolt peavad sellise struktuuri kahtlemata koostama info- ja sidetehnoloogia eksperdid ja teiselt poolt peavad sellel olema tõlkevõimalused. Ette võib näha mitmeid, vajaduse korral üksteist täiendavaid võimalusi:
- a) üks või mitu liikmesriiki teevad ettepaneku võtta endale vastutuse selle struktuuri haldamise eest, konsulteerides e-õiguse töörühma raames tihedalt teiste liikmesriikidega;
- b) selle funktsiooni täitmise eest vastutab komisjon edaspidi kehtestatava korra kohaselt;
- c) Euroopa ameti loomine. Selleks on mitmeid viise olenevalt ameti suurusest ja tema sõltumatuse ulatusest. Selle teostamine on aga pikaajaline ja keeruline ning selle võiks ette näha üksnes keskpikas perspektiivis ehk ühe võimalusena sõltuvalt tööde käigust.

7. Rahastamine

47. Euroopa e-õiguskeskkonna loomine eeldab, et kasutatakse märkimisväärseid rahalisi vahendeid, mis on ette nähtud eelkõige:
- a) e-õiguskeskkonna süsteemide rajamise soodustamiseks riigi tasandil, et aidata kaasa Euroopa e-õiguskeskkonna süsteemi loomisele;
- b) projektide läbiviimise võimaldamiseks Euroopa tasandil, sealhulgas Euroopa e-õiguskeskkonna portaali loomiseks ja arendamiseks.
48. 2008. ja 2009. aastal võiks kasutada tsiviil- ja kriminaalõiguse valdkonna rahastamisprogrammide vahendeid kuni 45 miljoni EUR ulatuses. Seda summat tuleks järgmistel aastatel oluliselt suurendada. Samuti tuleks selgelt määratleda muud Euroopa Liidu eelarves olemasolevad summad, mida võib kohe Euroopa e-õiguskeskkonnale eraldada.
49. Komisjoni ettepaneku kohaselt tuleks lisaks võimalikult kiiresti koostada üks horisontaalne programm, mis hõlmaks nii tsiviil- kui ka kriminaalõigust. Eelarvahendeid tuleks oluliselt suurendada, et katta riigi ja ühenduse tasandil Euroopa e-õiguskeskkonna loomisega seotud vajadused. Samuti oleks vaja täpsustada ja ühtlustada tsiviil- ja kriminaalõiguse programmides praegu kehtivaid valikukriteeriumeid, et võtta arvesse käesoleva dokumendi III osas määratletud Euroopa e-õiguskeskkonna kriteeriumeid.
50. Käesoleva tegevuskavaga kooskõlas olevaid Euroopa e-õiguskeskkonnaga seotud projekte, mida punkt 49 ei hõlma, rahastatakse muude võimalike ühenduse programmide alusel, kui nad vastavad nendes programmides määratletud tingimustele.

IV. EESISTUJARIIGI ETTEPANEKUD

51. Mitmeaastase tegevuskava koostamiseks on vaja eelnevalt:

- a) määrata Euroopa e-õiguskeskkonna funktsioonide väljatöötamiseks kooskõlas Euroopa ühenduste üldelarve suhtes kohaldatava finantsmäärusega kindlaks teostatavad ülesanded, nende prioriteedid ja võimaluse korral tähtsused, millest tuleks kinni pidada. Siiski on vaja teatud paindlikkust, mis võimaldaks piisavat kohandamist kõnealuses sektoris toimuvate arengutega;
- b) jagada ülesanded nõukogu, liikmesriikide, Euroopa Komisjoni ja struktuuri vahel teatud edaspidi kindlaks määratavate tehniliste ülesannete väljatöötamiseks/koordineerimiseks. See jaotus peaks samuti puudutama edaspidiste projektide valiku korda;
- c) määrata kindlaks tegevuskava elluviimise range jälgimise ja hindamise meetod.

52. See tähendab, et nõukogu peaks iga institutsiooni sõltumatust austades ja EÜ asutamislepingu artiklite 5 ja 7 kohaselt võtma vastu mitmed otsused käesolevas dokumendis käsitletavate küsimuste kohta ja eelkõige:

- a) Euroopa e-õiguskeskkonna projektide teostamiseks ning nende rakendamise ja edenemise kontrollimiseks Euroopa Liidu tasandil loodava tööstruktuuri kohta;
- b) ülesannete jagamise kohta erinevate osalejate, st nõukogu, Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide vahel.

53. Sellega seoses rõhutab eesistujariik, et olemasolevate e-õiguskeskkonna süsteemidega (kriminaalasjades tehtava Euroopa õigusala koostöö võrgustik, karistusregistrite omavaheline ühendamine) saadud mõningane kogemus näitab, et ühe või mitme liikmesriigi algatus on sageli olnud projektide käivitamisel otsustavaks teguriks.

54. Ent teatud arenguetapil muudab suurema hulga liikmesriikide osalemine asjaomase töö keerulisemaks. Sellisel juhul on vaja projekti arendamisele, haldamisele ja edenemisele anda Euroopa mõõde.

55. Lisaks nähtub eespool nimetatud erinevatest tehnilistest aspektidest selgelt, et teatud horisontaalset laadi ülesandeid oleks kasulikum hallata Euroopa tasandil. Kätesaadavate e-õiguskeskkonna teenuste arvu suurenemisel võib oodata ühtlasi olulist kokkuhoidu.

1. Euroopa e-õiguskeskkonna programm

56. Eesistujariik teeb ettepaneku nimetada e-õiguskeskkonna programm ümber Euroopa e-õiguskeskkonna programmiks.

2. Tööstruktuuri loomine

57. Võttes arvesse käesolevas tegevuskavas esitatud arenguid ja Euroopa e-õiguskeskkonna arendamise mitmeaastase programmi koostamist, teeb eesistujariik ettepaneku luua järgmine üldine tööstruktuur.

a) Projektide tingimused

58. Käesolevas tegevuskavas määratletud suuniste kohaselt vastutab nõukogu mitmeaastase programmi rakendamise jälgimise eest. Ta võtab vastu kõik otsused, mis on vajalikud nimetatud tegevuskavas kehtestatud eesmärkide elluviimiseks. Eelkõige on tal ülesanne koostada III osas määratletud kriteeriumite põhjal ja tihedas koostöös komisjoniga töörühma enda, liikmesriikide (punkt c) ja komisjoni esitatud projektide loetelu.

59. Komisjon viib läbi mis tahes uuringu, mida ta peab kas ise või nõukogu taotlusel asjakohaseks.

60. Nõukogu võib määrata kindlaks projektide funktsionaalsed spetsifikatsioonid.

61. Ühendusepoolse rahastamise puhul võtab komisjon vastavalt kohaldatavatele menetlustele täielikult arvesse nõukogu vastu võetud suuniseid ja otsuseid.

b) Projektide haldamine

62. Euroopa Komisjon teeb nõukogule kättesaadavaks haldusstruktuuri, mille ülesandeks on:

i) rakendada e-õiguskeskkonna süsteemiga seotud tehnilised tingimused vastavalt punktis 58 määratletud menetlusele;

ii) teostada nõukogu taotlusel tihedas koostöös liikmesriikidega ja kättesaadavate ühenduse rahaliste vahendite alusel mitmeaastases tegevuskavas määratletud Euroopa e-õiguskeskkonna projektid või mis tahes muud täiendavad projektid;

iii) luua enne 2009. aasta lõppu Euroopa e-õiguskeskkonna portaali esimene versioon vastavalt e-õiguse töörühmas väljatöötatud katseprojektiga seotud põhimõtetele ja nende otsuste kohaselt, mida nõukogul palutakse teha. Alates nimetatud esimesest versioonist lisatakse portaalile järk-järgult täiendavad funktsioonid, mis töötatakse välja konkreetsete katseprojektide raames.

Liikmesriikide ja komisjoni pädevuse täiendamiseks ära kasutamiseks moodustab komisjon tehnilistest ekspertidest, sealhulgas liikmesriikide määratud tehnilistest ekspertidest koosneva töörühma, mis koguneb korrapärase ajavahemike järel, et jälgida käimasolevaid projekte ja määrata kindlaks loodavad tehnilised võimalused.

Lisaks teavitab komisjon nõukogu käimasolevate tööde edenemisest ja ekspertide töörühmas arutatud küsimustest, tagades seega liikmesriikide poolse asjakohase jälgimise ja võimaldades neil oma metodoloogiliste ja tehnoloogiliste saavutuste abil aidata kaasa tööde teostamisele.

c) *Liikmesriigid*

63. Ilma et see piiraks punktis a esitatud eeskirju ning võimaluse korral kättesaadavate ühenduse rahaliste vahendite alusel võivad liikmesriigid tihedalt komisjoniga konsulteerides kavandada ja käivitada uusi Euroopa e-õiguskeskkonna projekte vastavalt nõukogu koostatud tehnilistele spetsifikatsioonidele, eelkõige selleks, et tagada tehniliste standardite järgimine ja mitmekeelsete liideste loomine.

3. Läbivaatamisklausel

64. E-õiguse töörühm hindab 2010. aasta esimesel poolel rakendusstruktuuri tehtud tööd ja esitab vajaduse korral

nõukogule kõik ettepanekud, mida ta peab asjakohaseks, et parandada selle toimimist.

4. Mitmeaastane programm

65. Lisas esitatud mitmeaastast programmi ajakohastatakse tööde käigus korrapäraselt.

V. JÄRELDUSED

66. Coreperil/nõukogul palutakse Euroopa e-õiguskeskkonna tegevuskava heaks kiita.

LISA
TEGEVUSKAVA

Euroopa e-õiguskeskkonna mitmeaastase tegevuskava (2009–2013) lisa

Sissejuhatus

Projektid on liigitatud projektiliigi järgi järgmistesse kategooriatesse:

- Euroopa õigusruumi arendamiseks vastu võetud õigusaktide toetamine;
- siseriiklike registrite omavaheline ühendamine;
- horisontaalne küsimus;
- parimate tavade vahetamine.

Projekt	Töö seis	Võetav meede	Meetme eest vastutaja	Ajakava	Märkused	Projekti liik
E-õiguskeskkonna portaal	<ul style="list-style-type: none"> — Rühma liikmesriikide poolt on loodud portaali prototüüp — E-õiguse töörühma raames mõne liikmesriigi poolt välja töötatud süsteem DIM — E-õiguse töörühma liikmetele avati juurdepääs prototüübile 2008. aasta aprillis 	<ul style="list-style-type: none"> — Autentimine ja identifitseerimine — Turvalisus — Mitmekeelne liides ja tõlketöö — Tehnilised standardid — Õigusasutuste vaheline elektrooniline side turvalise võrgu kaudu. Töö on käimas IDABC programmi raames ja e-õiguse töörühmas 	<ul style="list-style-type: none"> — Rühm liikmesriike ja komisjon — Komisjon tihedas koostöös katseprojektis osalenud liikmesriikidega — Teostatavusuuringu läbiviimine komisjoni poolt 	<p>2009–2011</p> <p>Portaali käivitamine 2008. aastal, üldsusele juurdepääsu avamine 2009. aasta detsembris (vt Euroopa Ülemkogu järeldused, 18.–19. juuni 2008)</p> <p>Portaali täiustamine ja täiendamine pärast muude projektide rakendamist</p>	<p>Käimas on arutelu</p> <p>Veebisaidid, millele tagatakse juurdepääs, määratakse kindlaks, võttes arvesse tingimustele vastavaid projekte ja nõukogu sätestatud kriteeriumeid</p>	Horisontaalne küsimus

Projekt	Töö seis	Võetav meede	Meetme eest vastutaja	Ajakava	Märkused	Projekti liik
Karistusregistrite omavaheline ühendamine	<ul style="list-style-type: none"> — Katseprojekti raames ühendati 2006. aastal omavahel ES, BE, DE ja FR karistusregistrid, 2008. aasta jaanuaris lisanduvad CZ ja LU — Praegu teostatakse seda projekti kuues liikmesriigis. Praegu osalevad selles projektis 14 liikmesriiki — JSK nõukogu jõudis (juunis 2007) poliitilisele kokkuleppele raamotsuse eelnõu kohta, mis käsitleb liikmesriikide karistusregistritest tehtud väljavõtete vahetamise korraldust ja sisu — Nõukogu poolt 24. oktoobril 2008 kokkulepitud üldine lähenemiseviis otsuse ECRIS eelnõu suhtes, millega kehtestatakse 27 liikmesriigi vahelise elektroonilise teabevahetuse formaat 	<ul style="list-style-type: none"> — Võrdlusrakenduse (reference implementation) väljatöötamine, et hõlbustada uute liikmesriikide juurdepääsu omavahelisele ühendusele — ELi poolse kaasrahastamise kehtestamine riiklike karistusregistrite ühendamise ettevalmistamiseks 	Nõukogu (töö otsuse ECRIS eelnõuga, tööde kulgemist jälgib COPENi töörühm) ja komisjon (võrdlusrakenduse (reference implementation) väljatöötamine ja ELi poolne kaasrahastamine)	<ul style="list-style-type: none"> — Võrdlusrakenduse (reference implementation) kättesaadavaks tegemine 2009. aastal — Kaasrahastamine on käimas 	Seni on tööde kulgemist jälginud COPENi töörühm	Siseriiklike registrite omavaheline ühendamine ja Euroopa õigusruumi arendamiseks vastu võetud õigusaktide toetamine
Euroopa maksekäsumenetlus	<ul style="list-style-type: none"> — 30. detsembri 2006. aasta määrus, millega nähakse ette võimalus kasutada elektroonilisi vahendeid — Teatud liikmesriikide poolt on välja töötatud automaatse menetluse prototüüp — Komisjon käivitas uuringu 	<ul style="list-style-type: none"> — Arutelude ja töö jätkamine seoses prototüübiga — Dünaamiliste vormide loomine — Avalduse esitamise võimaldamine elektrooniliste sidevahendite abil (e-avaldus) 	<ul style="list-style-type: none"> — Rühm liikmesriike, seejärel komisjon — Rühm liikmesriike, seejärel komisjon — Komisjon 	2009–2011		Euroopa õigusruumi arendamiseks vastu võetud õigusaktide toetamine

Projekt	Töö seis	Võetav meede	Meetme eest vastutaja	Ajakava	Märkused	Projekti liik
Õigusabi	Nõukogu 27. jaanuari 2003. aasta direktiiv, millega parandatakse õiguskaitses kättesaadavust piiriüleste vaidluste korral, kehtestades sellistes vaidlustes antava tasuta õigusabi kohta ühised miinimumeeskirjad	<ul style="list-style-type: none"> — Õigusabi puudutava teabe lisamine portaali — Õigusabi taotlemine ja saamine elektrooniliselt: teostatavusuuringu käivitamine 	Komisjon	2009–2013		Euroopa õigusruumi arendamiseks vastu võetud õigusaktide toetamine
Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus	11. juuli 2007. aasta määrus, millega nähakse ette võimalus kasutada elektroonilisi vahendeid	<ul style="list-style-type: none"> — Teostatavusuuringu käivitamine komisjoni poolt — Dünaamiliste vormide loomine — Avalduse esitamise võimaldamine elektrooniliste sidevahendite abil (e-avaldus) 	<ul style="list-style-type: none"> — Komisjon — Rühm liikmesriike ja komisjon — Rühm liikmesriike, seejärel komisjon 	2009–2013		Euroopa õigusruumi arendamiseks vastu võetud õigusaktide toetamine
Tõlkimine	<p>Katseprojekt EUROVOC Alates 1976. aastast on kasutusel automaattõlke süsteem SYSTRAN</p> <p>Austria algatusel on laiali jagatud küsimustik</p> <p>Töö semantilise koosvõime ja tabelitega (arusaadavuse parandamiseks)</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Võrdleva mitmekeelse sõnastiku järkjärguline koostamine — Juriidilise tõlke vahendite rahastamine kõikides Euroopa keelepaarides — Juriidiliste tekstide tõlkijate ja suuliste tõlkide andmebaaside omavaheeline ühendamine — Juriidiliste terminite sõnastiku koostamine — Semantilise vastavuse tabelite koostamine erinevates valdkondades 	<ul style="list-style-type: none"> — Komisjon (väljaannete talitus) — Komisjon (tõlkeosakond) — Rühm liikmesriike, seejärel komisjon — Komisjon ja liikmesriigid — SEMIC-EL 	<p>2009–2013</p> <p>2009–2013</p> <p>2009–2013</p> <p>2009–2013</p>		Horisontaalne küsimus

Projekt	Töö seis	Võetav meede	Meetme eest vastutaja	Ajakava	Märkused	Projekti liik
Videokonverentsi tehnoloogia kasutamise parandamine	<ul style="list-style-type: none"> — Sloveenia eesistumise ajal koostati brošüür — Koostamisel on kasutaja käsiraamat — Laiali on jagatud küsimustik videokonverentsi seadmete ja nende kasutamise õiguslike tingimuste kohta — Reserveerimis-süsteemi loomine: selle teostatavuse ja asjakohasuse hindamine 	<ul style="list-style-type: none"> — Portaali käsitleva brošüüri koostamise lõpuleviimine ja võrku ülespanemine — Portaali käsitleva käsiraamatu koostamise lõpuleviimine ja võrku ülespanemine — Kohtute videokonverentsi seadmeid ja nende kasutamise õiguslike tingimusi käsitleva teabe võrku ülespanemine — Online-reserveerimis-süsteemi väljatötamine 	<ul style="list-style-type: none"> — Komisjon koostöös liikmesriikidega — Liikmesriigid — Euroopa tsiviil- ja kaubandusajades tehtava õiguslase koostöö võrgustiku haldaja — Euroopa kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö võrgustiku haldaja — Komisjon koostöös liikmesriikidega 	<ul style="list-style-type: none"> — 2008–2009 — Hiljemalt 2009. aasta lõpuks — Pannakse võrku üles hiljemalt 2009. aasta jooksul — Käivitamine 2009. aastal 	Töösse kaasatakse mõlemad õiguslase koostöö võrgustikud	Euroopa õigusruumi arendamiseks vastu võetud õigusaktide toetamine ja heade tavade vahetamine
Vahendamine	21. mai 2008. aasta direktiiv, mis peab olema üle võetud 21. maiks 2011	<ul style="list-style-type: none"> — Vahendamist puudutava teabe lisamine portaali — Teostatavusuuringu käivitamine 	Komisjon	2011–2013	Ajakava sõltub direktiivi ülevõtmise kuupäevast	Euroopa õigusruumi arendamiseks vastu võetud õigusaktide toetamine
E-allkiri ⁽¹⁾	— Tööd on alustatud (IDABC) ⁽²⁾		Komisjon	2009–2011	Projekti IDABC teostab DG SANCO	Horisontaalne küsimus
Kohtu- ja kohtuväliste dokumentide kättemine (kasutades elektroonilisi vahendeid)	Nõukogu 29. mai 2000. aasta määrus tsiviil- ja kaubandusajades kohtu- ja kohtuväliste dokumentide Euroopa Liidu liikmesriikides kättemise kohta	— Teostatavusuuring	Komisjon	2010–2011		Euroopa õigusruumi arendamiseks vastu võetud õigusaktide toetamine

Projekt	Töö seis	Võetav meede	Meetme eest vastutaja	Ajakava	Märkused	Projekti liik
Menetluskulude online-maksmine	Menetluskulude elektrooniliselt tasumise võimaldamine	Töö alustamine	Liikmesriigid	2011–2013		Euroopa õigusruumi arendamiseks vastu võetud õigusaktide toetamine
Maksejõuetuse registrite omavahe-line ühendamine	— Prototüüp, mis sisaldab teatud liikmesriikide maksejõuetuse registrite andmeid	— Teiste liikmesriikide maksejõuetuse registrite andmete lisamine — Mitmekeelse liidese loomine — Juriidiliste terminite ja semantilise sõnastiku koostamine	Rühm liikmesriike, seejärel komisjon	Jätkatakse liikmesriikide algatusel 2009. aastal. Integreerimine portaali		Siseriiklike registrite omavahe-line ühendamine
Kinnistusregistrite omavahe-line ühendamine (EULISi integreerimine)	— EULISi tehtud töö	— 1. etapp: ühenduse/lingi loomine EULISi veebisaidiga — 2. etapp: võimaluse arutamine integreerida EULIS osaliselt portaali Kasutaja autentimine portaali kaudu	Komisjon	2009–2010	Ühendatakse teiste nõukogu organites tehtava tööga	Siseriiklike registrite omavahe-line ühendamine
Äriregistrite omavahe-line ühendamine (EBRi integreerimine)	— EBRi tehtud töö	— 1. etapp: ühenduse/lingi loomine EBRi veebisaidiga — 2. etapp: võimaluse arutamine integreerida EBR osaliselt portaali Kasutaja autentimine portaali kaudu	Komisjon	2009–2010	Ühendatakse teiste nõukogu organites tehtava tööga	Siseriiklike registrite omavahe-line ühendamine
Testamendiregistrite omavahe-line ühendamine	— Katseprojekt: omavahel on ühendatud Prantsusmaa ja Belgia	— ARERTiga (CNUE) tehtava koostöö võimaluste kindlakstegemine — Teostatavusuuringu läbi viimine komisjoni poolt	JSK nõukogu ja ARERT (CNUE)	2011–2013	Ühendatakse tulevase pärimist käsitleva õigusaktiga, mille komisjon peaks esitama 2009. aastal	Siseriiklike registrite omavahe-line ühendamine

Projekt	Töö seis	Võetav meede	Meetme eest vastutaja	Ajakava	Märkused	Projekti liik
Õigusvaldkonna töötajate koolitamine	<ul style="list-style-type: none"> — Euroopa õiguslase koolituse võrgustikus on käimas e-õppe arutamine — Komisjon on loonud õigusfoorumi — Piiratud (koosseisuga) töörühmas arutatakse erinevaid siseriiklike tavasid 	<ul style="list-style-type: none"> — E-õppe töövahendite väljatöötamine — Õigusfoorumi raames iga-aastaste koosolekute korraldamine e-õiguskeskkonna teemal — Videokonverentsi kasutamise alane koolitus 	<ul style="list-style-type: none"> — Euroopa õiguslase koolituse võrgustik — Komisjon — Siseriiklikul tasandil liikmesriigid ja vajadusel Euroopa tasandil Euroopa õiguslase koolituse võrgustik 	2010–2012		Parimate tavade vahetamine

(¹) Vt samuti autentimise ja identifitseerimisega seotud töid, mida on mainitud eespool projektis „E-õiguskeskkonna portaal”.

(²) Tagades, et Euroopa e-õiguskeskkonna projekti käsitletakse eraldi.

KOMISJON

Euro vahetuskurss (¹)

30. märts 2009

(2009/C 75/02)

1 euro =

Valuuta	Kurss	Valuuta	Kurss		
USD	USA dollar	1,3193	AUD	Austraalia dollar	1,9386
JPY	Jaapani jeen	127,93	CAD	Kanada dollar	1,6533
DKK	Taani kroon	7,4488	HKD	Hong Kongi dollar	10,2250
GBP	Inglise nael	0,92910	NZD	Uus-Meremaa dollar	2,3448
SEK	Rootsi kroon	10,9662	SGD	Singapuri dollar	2,0055
CHF	Šveitsi frank	1,5159	KRW	Korea won	1 848,04
ISK	Islandi kroon		ZAR	Lõuna-Aafrika rand	12,8433
NOK	Norra kroon	8,9510	CNY	Hiina jüaan	9,0893
BGN	Bulgaaria lev	1,9558	HRK	Horvaatia kuna	7,4850
CZK	Tšehhi kroon	27,469	IDR	Indoneesia ruupia	15 244,51
EEK	Eesti kroon	15,6466	MYR	Malaisia ringit	4,8560
HUF	Ungari forint	308,65	PHP	Filipiini peeso	63,980
LTL	Leedu litt	3,4528	RUB	Vene rubla	44,8913
LVL	Läti latt	0,7096	THB	Tai baht	47,257
PLN	Poola zlott	4,7260	BRL	Brasilia reaal	3,0608
RON	Rumeenia leu	4,2238	MXN	Mehhiko peeso	19,1611
TRY	Türgi liir	2,2352	INR	India ruupia	67,9640

⁽¹⁾ Allikas: EKP avaldatud viitekurs.

EUROOPA ÜHENDUSTE VÕÕRTÖÖTAJATE SOTSIAALKINDLUSTUSE HALDUSKOMISJON

Valuutavahetuskursid vastavalt nõukogu määrusele (EMÜ) nr 574/72

(2009/C 75/03)

Määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 107 lõiked 1, 2 ja 4

Võrdlusperiood: jaanuar 2009

Kohaldamisperiood: aprill, mai, juuni 2009

01-2009	EUR	BGN	CZK	DKK	EEK	LVL	LTL	HUF	PLN
1 EUR =	1	1,95580	27,1693	7,45194	15,6466	0,704329	3,45280	279,859	4,23002
1 BGN =	0,511300	1	13,8917	3,81017	8,00010	0,360123	1,76542	143,092	2,16281
1 CZK =	0,0368062	0,0719856	1	0,274278	0,575892	0,0259237	0,127084	10,3005	0,155691
1 DKK =	0,134193	0,262455	3,64594	1	2,09967	0,0945162	0,463343	37,5551	0,567640
1 EEK =	0,0639116	0,124998	1,73644	0,476266	1	0,0450148	0,220674	17,8862	0,270347
1 LVL =	1,41979	2,77683	38,5748	10,5802	22,2149	1	4,90226	397,341	6,00575
1 LTL =	0,289620	0,566439	7,86878	2,15823	4,53157	0,203988	1	81,0526	1,22510
1 HUF =	0,00357323	0,00698853	0,0970824	0,0266275	0,0559090	0,00251673	0,0123377	1	0,0151148
1 PLN =	0,236406	0,462362	6,42298	1,76168	3,69894	0,166507	0,816261	66,1601	1
1 RON =	0,236107	0,461778	6,41487	1,75946	3,69427	0,166297	0,815230	66,0766	0,998737
1 SEK =	0,093228	0,182335	2,53294	0,694729	1,45870	0,0656631	0,321897	26,0906	0,394356
1 GBP =	1,08910	2,13005	29,5900	8,11587	17,0406	0,767081	3,76043	304,793	4,60690
1 NOK =	0,108502	0,212209	2,94793	0,808552	1,69769	0,0764212	0,374636	30,3653	0,458966
1 ISK =	0,00609146	0,0119137	0,165501	0,0453932	0,0953106	0,00429039	0,0210326	1,70475	0,0257670
1 CHF =	0,669583	1,30957	18,1921	4,98969	10,4767	0,471606	2,31194	187,389	2,83235

01-2009	RON	SEK	GBP	NOK	ISK	CHF
1 EUR =	4,23537	10,7264	0,918193	9,21640	—	1,49347
1 BGN =	2,16554	5,48441	0,469472	4,71235	—	0,763609
1 CZK =	0,155888	0,394798	0,0337952	0,339221	—	0,0549688
1 DKK =	0,568358	1,43941	0,123215	1,23678	—	0,200413
1 EEK =	0,270689	0,685542	0,0586832	0,589036	—	0,0954499
1 LVL =	6,01334	15,2293	1,30364	13,0854	—	2,12041
1 LTL =	1,22665	3,10658	0,265927	2,66926	—	0,432538
1 HUF =	0,0151340	0,038328	0,00328092	0,0329324	—	0,00533651
1 PLN =	1,00126	2,53578	0,217066	2,17881	—	0,353064
1 RON =	1	2,53258	0,216792	2,17606	—	0,352618
1 SEK =	0,394854	1	0,0856012	0,859226	—	0,139233
1 GBP =	4,61272	11,6821	1	10,0375	—	1,62653
1 NOK =	0,459547	1,16384	0,0996259	1	—	0,162044
1 ISK =	0,0257996	0,0653394	0,00559313	0,0561414	1	0,00909739
1 CHF =	2,83593	7,18222	0,614806	6,17115	—	1

1. Määrusega (EMÜ) nr 574/72 sätestatakse, et ühes valuutas denomineeritud summad konverteeritakse teise valuutasse komisjoni arvutatud kursi alusel, mis põhineb Euroopa Keskpanga avaldatud valuutade võrdluskursside ühe kuu keskmisel väärtusel lõikes 2 kindlaksmääratud võrdlusperioodi jooksul.
2. Võrdlusperioodid on:
 - alates 1. aprillist kohaldatavate vahetuskursside puhul jaanuarikuu;
 - alates 1. juulist kohaldatavate vahetuskursside puhul aprillikuu;
 - alates 1. oktoobrist kohaldatavate vahetuskursside puhul juulikuu;
 - alates 1. jaanuarist kohaldatavate vahetuskursside puhul oktoobrikuu.

Vahetuskursid avaldatakse *Euroopa Liidu Teataja* C-seeria veebruari-, mai-, augusti- ja novembrikuu teises numbris.

Ettevõtjate koondumistega tegeleva nõuandekomitee 5. detsembri 2008. aasta koosolekul esitatud arvamus, milles käsitletakse otsuse eelnõud seoses juhtumiga nr COMP/M.5046 — Friesland Foods/Campina

Raportöör: Rootsi

(2009/C 75/04)

1. Nõuandekomitee nõustub komisjoniga, et teatatud tehing on koondumine nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004 tähenduses.
2. Nõuandekomitee nõustub komisjoniga, et teatatud tehing on määruse (EÜ) nr 139/2004 tähenduses käsitletav ühenduse seisukohast olulise koondumisenä.
3. Nõuandekomitee nõustub komisjoniga, et kõnealuse tehingu hindamise seisukohalt on asjaomased kaubaturud järgmised:
 - a) toorpiima turg, mis on jagatud traditsioonilise toorpiima ja maheda toorpiima kogumise turgudeks;
 - b) värskest turustatavate peamiste piimatoodete turg, mis on jagatud värske piima, värske petipiima ja maitsestatamata jogurti turuks;
 - c) pikaajalise säilivusega peamiste piimatoodete turg;
 - d) mahedate värskest turustatavate peamiste piimatoodete turg;
 - e) hollandi tüüpi juustu turg, mis on jaotatud vastavalt kas juustule spetsialiseerunud hulгимүүjate turuks või tänapäevasemate jaemүүjate turuks;
 - f) lahtise või turg, mis on jaotatud tavalise või, fraktsioneeritud võiõli ja fraktsioneerimata võiõli ning pakitud või turgudeks, mis on omakorda jaotatud toitlustamis- ja jaemүүgiselementideks;
 - g) lisandiga jogurtite ja kohupiima turg, suunatud toitlustussektorile;
 - h) kaubamärgistatud värske ja maitsestatud piimajookide (mis ei ole tervisetoode) turg, jagatuna toitlustus- ja jaemүүgiselementide vahel;
 - i) pikaajalise säilivusega maitsestatud piimajookide turg, jagatuna pikaajalise säilivusega šokolaadimaitsetelise ja pikaajalise säilivusega puuviljamaitsetelise piimajookide turuks;
 - j) värske toidukreemi ja pudru turg, jaotatuna toitlustus- ja jaemүүgiselementide vahel;
 - k) vedela koore turg, jaotatuna toitlustus-, töötlemis- ja jaemүүgiselementide vahel;
 - l) pihustatava koore turg, jagatuna piimast saadud pihustatava koore ja muust toorainest saadud pihustatava koore turuks ning müügi järgi toitlustussektorile ja jaemүүgiselementidele;
 - m) kohvipiima turg, müügi järgi toitlustus- ja jaemүүgiselementidele, ning kohvikoore turg, müügi järgi toitlustus- ja jaemүүgiselementidele;
 - n) pihustuskuivatatud emulsioonide turg, jagatuna koorepulbrite, vahtu moodustavate ainete ja kaunistuseks mõeldud toidukreemide turuks;
 - o) toidus kasutatava laktoosi turg;
 - p) ravimites kasutatava laktoosi turg, jagatuna farmatseutilise laktoosi turuks ja inhalaatorites kasutatava kuiva laktoosipulbri turuks.
4. Nõuandekomitee nõustub komisjoniga, et kõnealuse tehingu hindamise seisukohalt on asjaomased geograafilised turud järgmised:
 - a) siseriiklikud (Madalmaad) kõigi toorpiima turgude puhul;
 - b) siseriiklikud (Madalmaad) kõigi värskest turustatavate peamiste piimatoodete puhul;
 - c) riigisisest turust suuremad (hõlmates Belgia, Saksamaad ja Madalmaad) pikaajalise säilivusega peamiste piimatoodete puhul;
 - d) siseriiklikud (Madalmaad) kõigi värskest turustatavate peamiste mahepiimatoodete puhul;

- e) siseriiklikud (Madalmaad) kõigi hollandi tüüpi juustu (v.a koorikuta juust) turgude puhul;
 - f) kogu EMPd hõlmavad lahtise või puhul ja riigisisest turust suuremad (hõlmates vähemalt Belgiat, Saksamaad ja Madalmaid) kõigi pakendatud või turgude puhul;
 - g) siseriiklikud (Madalmaad) tootlustussektorile suunatud lisandiga jogurtite ja kohupiima puhul;
 - h) siseriiklikud (Madalmaad) kõigi kaubamärgistatud värskest turustatavate maitsestatud piimajookide (mis ei ole tervisetooted) puhul;
 - i) siseriiklikud (Madalmaad ja Belgia) või riigisisest turust suuremad (hõlmates Belgiat, Saksamaad ja Madalmaid) kõigi pikaajalise säilivusega piimajookide puhul;
 - j) siseriiklikud (Madalmaad) kõigi värske toidukreemi ja pudru turgude puhul;
 - k) riigisisest turust suuremad (hõlmates vähemalt Belgiat, Saksamaad ja Madalmaid) kõigi vedela koore turgude puhul;
 - l) riigisisest turust suuremad (hõlmates vähemalt Belgiat, Saksamaad ja Madalmaid) kõigi pihustatava koore turgude puhul;
 - m) riigisisest turust suuremad (hõlmates vähemalt Belgiat, Saksamaad ja Madalmaid) kõigi kohvipiima ja kohvikoore turgude puhul;
 - n) kogu EMPd hõlmavad kõigi pihustuskuivatatud emulsioonide puhul;
 - o) kogu EMPd hõlmavad või ülemaailmsed toiduks kasutatava laktoosi puhul;
 - p) kogu EMPd hõlmavad või ülemaailmsed ravimites kasutatava laktoosi puhul.
5. Nõuandekomitee nõustub komisjoniga, et kavandatud koondumine tõenäoliselt takistab oluliselt tõhusat konkurentsi ühisturul või selle olulises osas järgnevatel turgudel:
- a) traditsioonilise toorpiima kogumise turg Madalmaades;
 - b) kõik värskest turustatavate peamiste piimatoodete turud Madalmaades;
 - c) kõik hollandi tüüpi juustude turud Madalmaades;
 - d) tootlustussektorile suunatud lisandiga jogurtite ja kohupiima turg Madalmaades;
 - e) kõik kaubamärgistatud värskest turustatavate maitsestatud piimajookide (mis ei ole tervisetooted) turud Madalmaades;
 - f) kõik pikaajalise säilivusega piimajookide turud Madalmaades ja Belgias või suuremal alal, mis hõlmab Belgiat, Saksamaad ja Madalmaid;
 - g) kõik värskest turustatava toidukreemi ja pudru turud Madalmaades;
6. Nõuandekomitee nõustub komisjoniga, et kavandatud koondumine tõenäoliselt ei takista märkimisväärselt tõhusat konkurentsi ühisturul või selle olulises osas järgnevatel turgudel:
- a) maheda toorpiima kogumise turg Madalmaades;
 - b) pikaajalise säilivusega peamiste piimatoodete turg;
 - c) mahedate värskest turustatavate peamiste piimatoodete turg;
 - d) koorikuta juustu turg;
 - e) kõik lahtise ja pakendatud või turud;
 - f) kõik vedela koore turud;
 - g) kõik pihustatava koore turud;
 - h) kõik kohvipiima ja -koore turud;

- i) kõik pihustuskuivatatud emulsioonide turud;
 - j) kõik toidus kasutatava laktoosi turud;
 - k) kõik ravimites kasutatava laktoosi (sh inhalaatorites kasutatava kuiva laktoosipulbri) turud.
7. Nõuandekomitee nõustub komisjoniga, et esitatud kohustustest piisab oluliste konkurentsikistuste kõrvaldamiseks järgmistel turgudel:
- a) traditsioonilise toorpiima kogumise turg Madalmaades;
 - b) kõik värselt turustatavate peamiste piimatoodete turud Madalmaades;
 - c) kõik hollandi tüüpi juustu turud Madalmaades;
 - d) tootlustussektorile suunatud lisandiga jogurtite ja kohupiima turg Madalmaades;
 - e) kõik kaubamärgistatud värselt turustatavate maitsestatud piimajookide (mis ei ole tervisetooted) turud Madalmaades;
 - f) kõik pikaajalise säilivusega piimajookide turud Madalmaades ja Belgias või suuremal alal, mis hõlmab Belgiat, Saksamaad ja Madalmaid;
 - g) kõik värselt turustatava toidukreemi ja pudru turud Madalmaades.
8. Nõuandekomitee nõustub komisjoniga, et kui pooled täidavad kõik võetud kohustused, ei takista kõnealune koondumine märkimisväärselt tõhusat konkurentsi ühisturul ega selle olulises osas.
9. Nõuandekomitee nõustub komisjoni seisukohaga, et teatistes kirjeldatud koondumine tuleks kuulutada ühisturu ja Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga kokkusobivaks vastavalt ühinemismääruse artikli 2 lõikele 2 ja artikli 8 lõikele 2 ning Euroopa Majanduspiirkonna lepingu artiklile 57.
10. Nõuandekomitee soovib avaldada oma arvamuse *Euroopa Liidu Teatajas*.
-

Lõpparuanne ⁽¹⁾ juhtumi nr COMP/M.5046 — Friesland/Campina juhtumi kohta

(2009/C 75/05)

SISSEJUHATUS

12. juunil 2008 sai komisjon teatise ⁽²⁾ kavandatava koondumise kohta, mille raames kooperatiivid Zuivelcoöperatie Campina U.A. ja Zuivelcoöperatie Friesland Foods U.A. („pooled“) ühinevad täielikult ja seaduslikult.

17. juulil 2008 algatas komisjon menetluse põhjusel, et see koondumine äratav tõsiseid kahtlusi selle kokkusobivuse suhtes ühisturu ja Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ⁽³⁾.

MENETLUS**Tähtaja pikendamine**

Komisjon pikendas II etapis uurimismenetlust viie tööpäeva võrra, olles selles eelnevalt pooltega kokku leppinud ⁽⁴⁾.

Vastuväiteteatis ja vastus

Komisjon esitas vastuväiteteatise 3. oktoobril 2008. Vastuväiteteatise tegi komisjon esialgse järelduse, et tehing tekitaks tõsiseid konkurentsiprobleeme järgmisel 14 tooteturul: värske piima, petipiima ja maitsestatamata jogurti turg; kaubamärgistatud värskest turustatavate piimajookide (mis ei ole tervisetooted) turg, mis on jagatud turustuskanalite järgi jaemüügituruks ja tootlustussektorile suunatud turuks; tootlustussektorile suunatud lisandiga jogurtite ja kohupiima turg; värskest turustatava toidukreemi ja pudru (koos: „värsked piimatooted“) turg; pikaajalise säilivusega piimajookide turg; hulгимүүjatele ja tänapäevasele jaekaubandusele suunatud hollandi tüüpi juustu turg; traditsioonilise toorpiima kogumise turg (niivõrd, kui see on seotud konkurentsiprobleemidega järgnevatel turgudel); ning ravimites ja inhalaatorites kasutatava laktoosi turg.

Pooled vastasid vastuväiteteatisele 17. oktoobril 2008.

Juurdepäas toimikule

Pooltele anti juurdepäas toimikule 6. oktoobril 2008.

Pärast seda anti neile mitmel korral juurdepäas dokumentidele, mis olid toimikusse lisatud peale vastuväiteteatise esitamist.

Kolmandate isikute kaasamine

Pärast põhjendatud taotluste esitamist kaasati menetlusse järgmised kolmandad isikud: Superunie C.I.V. B.A., Albert Heijn B.V., Arla Foods AmbA ja CBC Co., Ltd.

Suuline ärakuulamine

Ärakuulamine toimus 21. oktoobril 2008. Sellel osalesid pooled, kaks neljast menetlusse kaasatud kolmandast isikust (Albert Heijn B.V. ja Arla Foods AmbA) ning 11 liikmesriiki. Poolte märkused ajendasid komisjoni uurimist jätkama.

Kohustused

Juba enne ärakuulamist esitasid pooled kavandatavad parandusmeetmed värske piimatoodete turu osas. Pärast ärakuulamist pooltega peetud töökoosolekul teavitas komisjon neid, et kavandatud parandusmeetmed ei lahendaks kõiki vastuväiteteatise tõstatatud probleeme. Et pooled saaksid esitada sobivad parandusmeetmed, pikendas komisjon menetlust ühe tööpäeva võrra, olles selles eelnevalt pooltega kokku leppinud ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Vastavalt komisjoni 23. mai 2001. aasta otsuse 2001/462/EÜ, ESTÜ (ärakuulamise eest vastutavate ametnike pädevuse kohta teatavates konkurentsimenetlustes) artiklitele 15 ja 16 (EÜT L 162, 19.6.2001, lk 21).

⁽²⁾ Vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004 („EÜ ühinemismäärus“) artiklile 4.

⁽³⁾ Vt määruse (EÜ) nr 139/2004 artikli 6 lõike 1 punkt c.

⁽⁴⁾ Vastavalt EÜ ühinemismääruse artikli 10 lõike 3 teisele lõigule.

Pärast seda pakuti pooltele esimene komplekt siduvaid kohustusi, mida hiljem täiendati. Parandusmeetmete pakett hõlmab peamiselt värskete piimatoodete, juustu, pikaajalise säilivusega piimatoodete ja toorpiima kogumisega seotud tegevuste loovutamist. Järgnevast turu-uuringust selgus, et vaja on märkimisväärseid muudatusi. Seetõttu esitasid pooled läbivaadatud kohustustepaketi.

Teine turu-uuring näitas, et täiendavaid muudatusi on vaja veel toorpiima kogumise osas, et tagada konkurents järgnevatel värskete piimatoodete ja juustu turgudel.

27. novembril 2008 esitasid pooled lõpliku kohustustepaketi.

Kohustusi silmas pidades teatasid pooled mulle, et nad on mures, et komisjon on rikkunud nende õigusi kaitsele. Väidetavalt nõudis komisjon, et nad pakuksid parandusmeetmeid toorpiima kogumise turu jaoks, kuid nende meelest ei olnud selleks vastuväiteavalduse kohaselt alust.

Seda silmas pidades pean märkima, et komisjon ei tee ei otsuse eelnõus ega ka varem vastuväiteavalduses järeldust, et ühinenud üksuse tugev turuseisund toorpiima kogumise turul tooks iseenesest kaasa märkimisväärseid konkurentsiprobleeme. Pigem tulenevad konkurentsiprobleemid poolte suurenenud turujõust järgnevatel turgudel. Poolte pakutud kohustused toorpiima kogumisega seoses peavad koos värsked piimatooted ja juustu käsitlevate kohustustega tagama, et nimetatud järgnevatel turgudel taastuks tõhus konkurents, ja võimaldama loovutatud valdkondade ostjail ja järelturu konkurentidel kindlustada endale asjakohane pidev toorpiimaga varustus. See tähendab, et kui järgnevate turgudega seotud konkurentsiprobleemid on lahendatud, on automaatselt lahendatud ka konkurentsiprobleemid toorpiima kogumise turul.

Saan aru, et hilisemal töökoosolekul käsitlesid komisjon talitused eelneva suhtluse käigus tekkinud potentsiaalseid valesõistmisi ja kinnitasid pooltele, et konkurentsiprobleemid toorpiima kogumise turul on seotud turule sisenemise tõketega ja/või järgnevate turgude laienemisega ning seega on vaja toorpiimaga kogumise turule juurdepääsuga seotud kohustusi, et lahendada konkurentsiprobleemid järgnevatel turgudel.

Pooled rohkem minuga seda teemat ei arutanud.

OTSUSE EELNÕU

Otsuse eelnõus tegi komisjon järelduse, et 27. novembril 2008 esitatud kohustused tagavad selle, et kavandatud koondumine ei takista märkimisväärselt tõhusat konkurentsi värskes piima, värskes petipiima ja maitsesamata jogurti turul; kaubamärgistatud värskelt turustatavate piimajookide (mis ei ole tervisetooted) turul, mis on jagatud turustuskanalite järgi jaemüügituruks ja toitlustussektorile suunatud turuks; toitlustussektorile suunatud lisandiga jogurtite ja kohupiima turul; värskelt turustatava toidukreemi ja pudru (koos eespool nimetatutega „värsked piimatooted”) turul; pikaajalise säilivusega piimajookide turul; hulгимүүjatele ja tänapäevasele jaekaubandusele suunatud hollandi tüüpi juustu turul; ega seetõttu ka toorpiima kogumise turul.

Vastupidiselt oma esialgsele hinnangule otsustas komisjon, et koondumine ei kahjusta märkimisväärselt tõhusat konkurentsi farmatseutilise laktoosi ja inhalaatorites kasutatava laktoosi puhul. Komisjon jõudis lõplikule järeldusele, et kavandatud koondumine tuleb kuulutada ühisturuga ja Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga kokkusobivaks, tingimusel et otsuse lisas esitatud kohustused täielikult täidetakse.

Peale eespool nimetatud poolte esitatud kaebuse ei ole ei nemad ega ükski kolmas isik mulle muid järelepärimisi ega kaebusi esitanud. Seda silmas pidades ja arvestades eespool nimetatud tähelepanekuid, olen seisukohal et käesolev juhtum ei anna põhjust erimärkusteks seoses õigusega anda suulisi selgitusi.

Brüssel, 12. detsember 2008

Michael ALBERS

KOKKUVÕTE KOMISJONI OTSUSEST,**17. detsember 2008,****millega koondumine kuulutatakse kokkusobivaks ühisturu ja EMP lepinguga****(Juhtum nr COMP/M.5046 — Friesland Foods/Campina)***(teatavaks tehtud numbri K(2008) 8459 all)***(ainult ingliskeelne tekst on autentne)****(EMPs kohaldatav tekst)**

(2009/C 75/06)

Vastavalt nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määrusele (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle, eriti selle artikli 8 lõikele 2, võttis komisjon 17. detsembril 2008 vastu otsuse ühinemist käsitlevas juhtumis. Otsuse mittekonfidentsiaalne täielik versioon on kättesaadav juhtumi autentses keeles ja komisjoni töökeeltes konkurentsi peadirektoraadi veebilehel järgmisel aadressil:

http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html

I. POOLED

- (1) Ettevõtjal Friesland Foods oli 2007. aasta seisuga 9 417 liiget ja ta müüs piimatooteid tarbijatele Euroopas, Lähis-Idas, Aasias ja Aafrikas, samuti müüs ettevõtja koostisaineid professionaalsetele kasutajatele ja tööstustarbijatele kogu maailmas.
- (2) Ettevõtja Campina on piimaühistu, mille liikmeteks oli 2007. aasta seisuga 6 885 põllumajandustootjat ja mille tegevusaladeks on erinevates Euroopa, Põhja- ja Lõuna-Ameerika ning Aasia riikides värskest turustatavad piimatooted, juust, või, värsked ja pikaajalise säilivusega maitses- tatud joogid ning emulsioonid.
- (5) 3. oktoobril 2008 saadeti teatise esitanud pooltele vastavalt EÜ ühinemismääruse artiklile 18 vastuväited. Friesland Foods ja Campina vastasid vastuväidetele 17. oktoobril 2008. 21. oktoobril 2008 toimus teatise esitanud poolte palvel suuline ärakuulamine.
- (6) 28. oktoobril 2008 esitasid teatise esitanud pooled uued kohustused, et tagada kavandatava koondumise kokkusobivus ühisturuga. Nimetatud kohustusi muudeti ja kohustuste lõplik versioon esitati komisjonile 27. novembril 2008.

II. TEHING

- (3) 12. juunil 2008 sai komisjon ühinemismääruse artiklile 4 vastava ametliku teatise kavandatava koondumise kohta, mille raames kooperatiivid Zuivelcoöperatie Campina U.A. (edaspidi „Campina”) ja Zuivelcoöperatie Friesland Foods U.A. (edaspidi „Friesland Foods”) ühinevad täielikult ja seaduslikult. Campinale ja Friesland Foodsile osutatakse edaspidi ühiselt kui „teatise esitanud pooltele”.

IV. SELETUSKIRI

- (7) Piimasektor ühendab mitut omavahel seotud tooteturgu, mis kajastab piimapõhiste lõpptoodete suurt mitmekesisust. Piimatööstusettevõtja, eelkõige piimaühistu tüüpiline ettevõtlusmudel sisaldab suure valiku piimatoodete valmistamist põllumajandusettevõtjatelt kogutud toorpiimast. Ühise tooraine, toorpiima, kasutamine tähendab, et piimaoodete hinnad järgivad sarnaseid suundumusi.

III. KOKKUVÕTE

- (4) Pärast teatise läbivaatamist võttis komisjon 17. juulil 2008. aastal vastu otsuse, milles järeldas, et nimetatud tehing kuulub EÜ ühinemismääruse kohaldamisalasse ja tekitab tõsiseid kahtlusi, kas see on kokkusobiv ühisturu ja EMP lepingu toimimisega; seda silmas pidades algatas komisjon EÜ ühinemismääruse artikli 6 lõike 1 punkti c kohase menetluse.
- (8) Toorpiim koosneb mitmetest toitainetest: rasvast, valkudest, laktoosist (piimasuhkur) ja mineraalidest. Teatavate piimatoodete puhul kasutatakse ainult rasvasisalduseta koostisaineid (valke ja laktoosi). Teatavate muude toodete, eelkõige või ja koore põhikoostiseks on piimarasv. Paljud peamised tooted, nagu juust ja piim sisaldavad rasvainete ja rasvavabade koostisainete segu. Osa tooteid, eelkõige koor, petipiim ja vadak, on oma olemuselt esmaste piimatoodete, nagu joogipiima ja juustu tootmise kõrvalsaadus.

A. ASJAOMASED TURUD

1. Toorpiima turg

- (9) Asjaomast *tooteturu* käsitleva turu-uuringu käigus leidis kinnitust, et nõudluse poolel ei ole mahe toorpiim ja traditsiooniline toorpiim piimatöötlejate seisukohast omavahel asendatavad. Pakkumise poolel puuduvad mahepiimatootjatel stiimulid hakata tootma traditsioonilist toorpiima, kuna nad saavad maheda toorpiima eest kõrgemat tasu ja on investeerinud selle tootmisse. Traditsioonilise toorpiima tootja jaoks on maheda toorpiima tootmise alustamine võimalik, kuid nõuab märkimisväärseid investeerimiskulusi karjamaadesse (laiem kasutus) ja keskmiselt kahe aasta pikkust üleminekuperioodi. Seetõttu on järeldatud, et traditsioonilise toorpiima ja maheda toorpiima turud on erinevad tooteturud.
- (10) Seoses asjaomase *geograafilise turuga* (nii traditsioonilise kui ka mahepiima turg) on selgunud, et poolte tegevus kattub vaid Madalmaades. Kogused, mida Campina igal aastal Saksamaalt ja Belgiast Madalmaadesse transpordib, on võrreldes teatise esitanud poolte Madalmaades ostetud toorpiima kogustega (enam kui 8 000 miljonit kilo aastas) väga väikesed. Seetõttu on tehtud järeldus, et ühinemisel ei ole märkimisväärset mõju toorpiima turule väljaspool Madalmaade territooriumi, ning hindamises keskendutigi Madalmaadele.

2. Peamiste piimatoodete turg

- (11) Asjaomase *tooteturu* määramisel on tehtud järeldus, et tuleb eristada värskest turustatavate ja pikaajalise säilivusega piimatoodete turgu. Mõlemas kategoorias saab veel eristada mahetooteid ja traditsioonilisi tooteid.
- (12) Traditsiooniliste ja mahedate värskest turustatavate peamiste piimatoodete puhul on asjaomased eraldi tooteturud värske piima, värske petipiima, maitsestatamata jogurti ja toidukreemi turg, sest ei tarbijate ega ka varustajate jaoks ei ole need tooted omavahel asendatavad. Toidukreemi käsitletakse värske piimamagustoitude peatükis. Värske piima, värske petipiima ja maitsestatamata jogurti puhul kuuluvad jaemüüja kaubamärgiga tooted ja tootja kaubamärgiga tooted sama toote eelnevatele turgudele. Traditsiooniliste värske peamiste piimatoodete puhul eristust jaemüügi- ja toitlustussegmentideks turustuskanali põhjal ei tehta, samas kui mahedate värske peamiste piimatoodete jaemüügi- ja toitlustussegmentid kuuluvad samale turule.
- (13) Asjaomase *geograafilise turu* määramisel on järeldatud, et (maheda ja traditsioonilise) värske piima, värske petipiima ja maitsestatamata jogurti turule eelneva turu puhul on selleks riigisisene turg.

- (14) Kuna pikaajalise säilivusega peamiste piimatoodete puhul on ainus kattuvus täheldatav pikaajalise säilivusega piima puhul ning ei nõudluse ega ka pakkumise poolel ei ole valdav toodete omavaheline asendamine, siis on asjaomane tooteturug pikaajalise säilivusega piima turg, ilma eristuse jaemüüja kaubamärgiga toodete ja tootja kaubamärgiga toodete vahel. Võimaliku eristamise küsimus jaemüügi- või toitlustussegmentideks turustamiskanali põhjal jääb lahtiseks. Asjaomane geograafiline turg on riigisisest turust suurem ja hõlmab Belgiat, Saksamaad ja Madalmaid.

3. Hollandi tüüpi juustu turg

- (15) Asjaomase *tooteturu* määramisel tuleks Hollandi tüüpi juustu müüki juustule spetsialiseerunud hulgemüüjatele ja tänapäevastele jaemüüjatele (supermarketid, hüpermarketid, odavmüügiga tegelevad kauplused) käsitleda eraldi tooteturugudena. Täiendavat eristust Hollandi tüüpi juustu müügi puhul juustule spetsialiseerunud hulgemüüjate turul (Gouda/Maasdam/Edam, naturaalse/koorikuta, 15 päeva vana naturaalse juustu/muu naturaalse juustu) või tänapäevasele jaemüügiturul (Gouda/Maasdam/Edam, naturaalse/koorikuta) ei tehta, kuna sellel ei ole konkurentsivõime hindamisel olulist mõju.
- (16) Asjaomane *geograafiline turg* on Hollandi tüüpi juustu müügi (sh kõik kitsamad turusegmentid peale koorikuta juustu müügi) puhul juustule spetsialiseerunud hulgemüüjatele ja tänapäevastele jaemüüjatele ulatuselt riigisisene, samas kui koorikuta Hollandi tüüpi juustu müügi (sh kõik kitsamad turusegmentid) puhul juustule spetsialiseerunud hulgemüüjatele ja tänapäevastele jaemüüjatele on turg riigisisest turust suurem, hõlmates vähemalt Madalmaid ja Saksamaad

4. Või turg

- (17) Selgus, et või puhul tuleks asjaomane *tooteturug* esmalt jaotada lahtise või turuks ja pakendatud või turuks. Lahtine või kuulub lahtiste taimeraskade turust eraldi turule. Lisaks saab turu jaotada tavalise või (rasvasisaldus 82 %), fraktsioneerimata või (ehk lihtsalt või (ehk lihtsalt fraktsioneeritud või (eristatakse sulamistemperatuuri põhjal)) turgudeks. Pakendatud või puhul kuuluvad või ja taimeraskad eraldi turgudele ning pakendatud või turu saab omakorda jaotada jaemüüjatele müüdava pakendatud või turuks ja toitlustussektorile müüdava pakendatud või turuks. On jäetud lahtiseks, kas tootja kaubamärgiga ja jaemüüja kaubamärgiga pakendatud või kuulub samale turule, kuna see eristus ei mõjuta konkurentsivõime hindamist.

(18) Asjaomane *geograafiline turg* on lahtise või, fraktsioneeritud või või lihtsustatud või lihtsustatud puhul kogu EMPd hõlmav. Pakendatud või asjaomane geograafiline turg hõlmab vähemalt Madalmaid, Belgiat ja Saksamaad. Lahtiseks võib jätta küsimuse, kas pakendatud või puhul on asjaomane geograafiline turg kogu EMPd hõlmav, sest vastasel puuduks konkurentsimeetmete hindamisele otsustav mõju.

5. Lisandiga jogurtite ja kohupiima turg

(19) Lisandiga jogurtite ja kohupiima asjaomane *tootetur* jaotub turustuskanalite põhjal. Jaotused lisandiga jogurtite ja kohupiima turuks, samuti terve ja heaolutoodete turuks ning jaemüüja kaubamärgiga ja tootja kaubamärgiga toodete turuks võib jätta tegemata, sest konkurentsimeetmete hindamisele neil eristustel mõju puudub. Kuna Friesland Foods ei ole tegev tervisetoodete segmendis, ei käsitleta pikemaajalist tervisetoodetest lisandiga jogurteid ja kohupiima.

(20) Lisandiga jogurtite ja kohupiima turule eelneva müügituru puhul tootlustussektori hulgemüüjatele on asjaomane *geograafiline turg* riigisisene, lisandiga jogurtite ja kohupiima turule eelneva müügituru puhul jaemüüjatele aga suurem kui riigisisene.

6. Maitsestatud piimajookide turg

(21) Nimetatud turul tehti esmane eristus värskete maitsestatud piimajookide ja pikaajalise säilivusega maitsestatud piimajookide vahel.

(22) Kaks eraldi asjaomast *tootetur* on tervisetoodetest värskete maitsestatud piimajookide turg ja nende värskete maitsestatud piimajookide turg, mis ei ole tervisetooted. Need turud võib täiendavalt jaotada tootja kaubamärgiga ja jaemüüja kaubamärgiga toodete turuks ning turustuskanali põhjal (jaemüügi- või tootlustussektor). Kuna kavandatava koostamise tulemus ei oleks tõhusa konkurentsi takistamine tervisetoodetest värskete maitsestatud piimajookide turul ja see ei mõjutaks jaemüüja kaubamärgiga toodete turu, keskendutakse konkurentsimeetmete hindamisel nende tootja kaubamärgiga värskete maitsestatud piimajookide turule, mis ei ole tervisetooted.

(23) Leiti, et pikaajalise säilivusega maitsestatud piimajoogid, šokolaadimaitsestatud piimajoogid ja puuviljamaitsestatud piimajoogid kuuluvad eraldi tooteturudele. Puudub

vajadus järeldada, kas tootja kaubamärgiga ja jaemüüja kaubamärgiga pikaajalise säilivusega piimajookide tarnimine kuulub erinevatele tooteturudele. Samuti ei ole oluline, kas turustamiskanali on jaemüügi- või tootlustussektor.

(24) Nende värskete maitsestatud piimajookide turule eelneva turu puhul, mis ei ole tervisetooted, on asjaomane *geograafiline turg* riigisisene turg. Pikaajalise säilivusega maitsestatud piimajookide puhul leiti, et turul, mis hõlmab jaemüüja kaubamärgiga ja tootja kaubamärgiga tooteid, on riigisisest laiem geograafiline ulatus ning turg hõlmab Madalmaid, Belgiat ja Saksamaad. Arvestades, et kaubamärgid erinevad riigiti suurel määral, on eelneva tooteturu ulatus riigisisene, kui see hõlmab ainult tootja kaubamärgiga tooteid.

7. Värskest turustatavate piimamagustoitade turg

(25) Eraldi asjaomased *tooteturud* on värske toidukreemi, pudru ja portsjonitena pakendatud magustoitade turg. Toidukreemi puhul ei ole vajadust eristada jaemüüja kaubamärgiga ja tootja kaubamärgiga tooteid. Samuti võib jätta lahtiseks, kas on vaja täiendavat eristust turustuskanali põhjal, sest see ei mõjuta konkurentsimeetmete hindamist.

(26) Asjaomane *geograafiline turg* on toidukreemi ja pudru puhul riigisisene.

8. Koore turg

(27) Selgus, et koore puhul tuleks asjaomane *tootetur* kõigepealt jaotada vedela ja pihustatava koore turudeks. Vedela koore turul võib eristada piimast ja muust toorainest saadud koort ning mõlemas turusegmendis saab teha jaotuse müügiturude põhjal, milleks on jaemüügi-, tootlustus- ja töötlemissektor. Piimast saadud vedela koore turg hõlmab nii madala kui ka kõrge rasvasisaldusega vedelat koort. Piimast saadud vedela koore turul ei ole eristatud värsket ja pikaajalise säilivusega vedelat koort, sest see ei mõjuta konkurentsimeetmete hindamist. Samuti ei ole eristatud tootja kaubamärgiga ja jaemüüja kaubamärgiga vedelat koort, sest see ei mõjuta tehingu mõju käsitlevaid lõppjäreldusi. Kuna poolte tegevus ei kattu muust toorainest saadud vedela koore puhul, keskendutakse hindamisel piimast saadud vedelale koorele.

- (28) Pihustatava koore puhul on olemas kaks asjaomast tooteturgu: piimast saadud pihustatav koor, mida müüakse jaemüügiks ja piimast saadud pihustatav koor, mida müüakse tootlustussektorile. Pihustatava koore jaemüügiturg hõlmab nii tootja kaubamärgiga kui ka jaemüüja kaubamärgiga tooteid; tootlustussektoris võib eristuse tootja kaubamärgiga ja jaemüüja kaubamärgiga toodete puhul jätta tegemata, kuna see ei mõjuta konkurentsivõime hindamist.
- (29) Toitlustus-, jaemüügi- ja töötlemissektorile müüdüava piimast saadud vedela koore ning jaemüügi- ja toitlustussektorile müüdüava pihustatava koore asjaomane *geograafiline turg* ületab riigi piirid ja hõlmab vähemalt Madalmaid, Belgia ja Saksamaad.

9. Vedelad kohvivalgendajad

- (30) Eraldi asjaomased *tooteturud* on kohvipiima ja kohvikoore turg. Nimetatud toodete puhul ei ole vaja eristada jaemüüja kaubamärgiga ja tootja kaubamärgiga tooteid. Eristus tuleks teha müügi järgi jaemüügi- või toitlustussektorile.
- (31) Kohvipiima ja kohvikoore asjaomased *geograafilised turud* on suuremad kui riigisisese ja hõlmavad Madalmaid, Belgia ja Saksamaad.

10. Pihustuskuivatatud emulsioonide turg

- (32) Erinevad asjaomased *tooteturud* on vedelemulsioonide ja pihustuskuivatatud emulsioonide turg. Lisaks on eraldi tooteturud pihustuskuivatatud emulsioonide erinevatel kategooriatel, nagu koorepulbrid, vahtu moodustavad ained ja kaunistuseks mõeldud toidukreemid. Kuna Campina ei ole tegev rasvakontsentraatide ja kapseldatud toiduõli valdkonnas ja Friesland Foods ei tegutse taigastabilisaatorite segmendis, ei eristata nimetatud kolme toote puhul täpseid tooteturge.
- (33) Asjaomane *geograafiline turg* on koorepulbrite, vahtu moodustavate ainete, kaunistuseks mõeldud toidukreemide ja taigastabilisaatorite puhul kogu EMPd hõlmav.

11. Laktoosi turg

- (34) Kaks eraldi asjaomast *tooteturgu* on toidus kasutatava laktoosi ja farmatseutilise laktoosi turg. Farmatseutilise laktoosi puhul ei moodusta sellised abiained nagu tärkliis, mannitool ja mikrokristalne tselluloos tarbijate jaoks tege-

likku alternatiivset tarneallikat ja ei piira seega konkurentsi. Kuna tehing ei põhjusta konkurentsiprobleeme farmatseutilise laktoosi turul ega ka võimalikel kitsamatel farmatseutilise kuiva laktoosipulbri ja farmatseutilise märg-granuleeritud laktoosi turul, siis selliseid kitsamaid eristusi ei tehta. Eraldi asjaomane tooteturg tuleks määratleda inhalaatorites kasutatava kuiva laktoosipulbri puhul. Inhalaatorites kasutatava kuiva laktoosipulbri puhul tuleks määratleda eraldi asjaomased turud kõrgetele ja keskmistele nõudmistele vastava inhalaatorites kasutatava kuiva laktoosipulbri jaoks.

- (35) Toidus kasutatava laktoosi puhul ei ole asjaomast *geograafilist turgu* vaja määratleda, sest konkurentsiprobleemid puuduvad sõltumata asjaomase geograafilise turu määratlusest. Farmatseutilise ja inhalaatorites kasutatava kuiva laktoosipulbri puhul geograafilist turgu ei määratletud. Farmatseutilise laktoosi ja inhalaatorites kasutatava kuiva laktoosipulbri puhul oleks ühinenud ettevõtja positsioon maailmas praktiliselt sama kui kogu EMPd hõlmaval turul. Tehing ei takistaks märkimisväärselt tõhusat konkurentsi maailmaturul ega kogu EMPd hõlmavatel farmatseutilise ja inhalaatorites kasutatava kuiva laktoosipulbri turgudel sõltumata nende turgude geograafilise ulatuse täpsest määratlusest.

B. KONKURENTSIVÕIME HINDAMINE

1. Sissejuhatus

- (36) Viidi läbi põhjalik uurimus, mis käsitles kavandatava koondumise seisukohast asjaomaste piimaturgude struktuuri ja toimimist. Nimetatud uurimuse tulemusena leiti, et koondumine tõenäoliselt takista tõhusat konkurentsi järgmistel turgudel: pikaajalise säilivusega piima turg, mahedate värskest turustatavate peamiste piimatoodete turg, lahtise ja pakendatud või turg, vedela ja pihustatava koore turg, vedelate kohvivalgendajate turg, pihustuskuivatatud emulsioonide turg, toidus kasutatava laktoosi turg, farmatseutilise laktoosi turg ja inhalaatorites kasutatava kuiva laktoosipulbri turg.
- (37) Kavandatava koondumise tulemusena oleks tõhus konkurentsi märkimisväärselt takistatud järgmistel turgudel: toorpiima kogumise turg, värskest turustatavate peamiste piimatoodete turg, juustu turg, lisandiga jogurtite ja kohupiima turg, värskete maitsestatud piimajookide turg, pikaajalise säilivusega maitsestatud piimajookide turg, värske toidukreemi turg ja pudruturg.

2. Toorpiima turg

- (38) Toorpiima kogumise seisukohast ühineksid koondumise tulemusena kaks suurimat toorpiima ostjat Madalmaades, kes kontrolliksid laias laastus (70–80 %) turust.
- (39) Konkurentsiprobleeme ei tekita see, et ühinenud ettevõtja võib rakendada turuvõimu eelneva turu suhtes ja vähendada põllumajandustootjatele piima eest makstavat hinda. Pigem annab uue ettevõtja turuvõim järgneva turu üle talle võimaluse saada lisakasumit ja maksta seeläbi kõrgemat hinda põllumajandustootjatele. Ühinenud ettevõtjal oleks võimalik kaasata rohkem põllumajandustootjaid ning säilitada ja/või tugevdada olemasolevat põllumajandustootjate baasi. Selline olukord looks teiste ettevõtjate jaoks takistusi sisenemisel ja/või laienemisel peamistele järgnevale piimatoodeturgudele, kus Madalmaade toorpiimal on vaja konkurentsi pakkuda.

3. Värskest turustatavate piimatoodete turg

- (40) Värskest turustatavate piimatoodete mõiste hõlmab värsked peamisi piimatooteid (värsked piim, värsked petipiim ja maitsestatamata jogurt), lisandiga jogurteid ja kohupiima, värsked maitsestatud piimajooke, värsket toidukreemi ja putru.
- (41) Kavandatav koondumine rikuks märkimisväärselt tõhusat konkurentsi, sest ettevõtja saavutaks valitseva seisundi värskel piima, värskel petipiima ja maitsestatamata jogurti turul Madalmaades, mis moodustab olulise osa ühisturust, hoolimata sellest, kas see turg jaotatakse täiendavalt turustuskanalite põhjal. See järelalus põhineb muu hulgas järgmistel teguritel: poolte ühine turuosa on suur, pooli peetakse teineteise suurimateks konkurentideks, tarbijal on raske leida alternatiivseid tarnijaid ja samuti on klientidel hindade kerkimise korral raske tootmist laiendada.
- (42) Eelnevalt nimetatud põhjustel takistaks teatatud koondumine märkimisväärselt tõhusat konkurentsi ka seetõttu, et ettevõtja saavutaks valitseva seisundi toitlustussektorile müüdavate lisandiga jogurtite ja kohupiima turul Madalmaades, samuti nende tootja kaubamärgiga värskete piimajookide turul (see turg on turustuskanali põhjal jaotatud jaemüügi- ja toitlustussektoriks) Madalmaades, mis ei ole tervisetooted.
- (43) Värske magustoitide turul takistaks kavandatav koondumine konkurentsi tõenäoliselt märkimisväärselt kahel turul:

i) Madalmaade värskel toidukreemi turul ja ii) Madalmaade pudruturul, mis mõlemad moodustavad olulise osa ühisturust, hoolimata sellest, kas need turud jaotatakse täiendavalt turustuskanali põhjal. Ka käesoleval juhul põhineb järelalus muu hulgas järgmistel teguritel: poolte turuseisund, pooli peetakse teineteise suurimateks konkurentideks ja tarbijal on raske leida alternatiivseid tarnijaid.

4. Hollandi tüüpi juustu turg

- (44) Kavandatav koondumine takistaks tõhusat konkurentsi Hollandi tüüpi juustu müügi puhul juustule spetsialiseerunud hulgemüüjate turul (sealhulgas kitsamates naturaalse juustu, Gouda ja 15 päeva vana juustu segmentides) ning tänapäevasel jaemüügiturul (sealhulgas kitsamates naturaalse juustu ja Gouda segmentides) Madalmaades. Kõik need turud moodustavad olulise osa ühisturust.
- (45) Juustule spetsialiseerunud hulgemüüjatele toimuvat müüki käsitlev hinnang põhineb muu hulgas järgmisel: poolte turuosa on suur (40–70 %), poolte omavaheline konkurents on tihe, juustule spetsialiseerunud hulgemüüjate võimalused leida alternatiivset kodu- või välismaist tarnijat on piiratud, võimalused siseneda turule või laieneda sellel lähitulevikus on piiratud ning kõik poolte esitatud tasakaalustavad tegurid (nt vähenenud nõudlus ja algselt hinnatõusu korral ekspordiks mõeldud juustu reimportimise/edasimüügi suurendamine, väidetav sõltumine hulgemüüjate ladustamis- ja laagerdamisvõimsusest) on ebapiisavad, et takistada ühinevaid pooli hindu tõstmast.
- (46) Tänapäevast jaemüüki käsitlev hinnang põhineb muus hulgas järgmisel: poolte turuosa on suur (60–70 %), poolte omavaheline konkurents on tihe, poolte ja juustule spetsialiseerunud hulgemüüjate vaheline konkurents on piiratud, tänapäevaste jaemüügi- ja ettevõtjate võimalused leida alternatiivset kodu- või välismaist tarnijat on piiratud, võimalused siseneda turule või laieneda sellel lähitulevikus on piiratud ning kõik poolte esitatud tasakaalustavad tegurid (nt ostujõud, algselt ekspordiks mõeldud juustu reimportimise/edasimüügi suurendamine, hinnatõusude korral suurenev koorikuta juustu kasutamine) on ebapiisavad, et takistada ühinevaid pooli hindu tõstmast.
- (47) Maasdami ja koorikuta Hollandi tüüpi juustu müügi turul (sealhulgas selle kitsamates segmentides) juustule spetsialiseerunud hulgemüüjate ja tänapäevastele jaemüüjatele Madalmaades konkurentsiprobleeme ei täheldatud.

5. Pikaajalise säilivusega maitsestatud piimajookide turg

- (48) Pikaajalise säilivusega maitsestatud piimajookide turul rikuks kavandatud koondumine tõenäoliselt märkimisväärselt tõhusat konkurentsi järgmistel turgudel: tootja kaubamärgiga pikaajalise säilivusega šokolaadimaitsete piimajookide turg Madalmaades, tootja kaubamärgiga pikaajalise säilivusega puuviljamaitsete piimajookide turg Madalmaades, tootja kaubamärgiga pikaajalise säilivusega šokolaadimaitsete piimajookide turg Belgias, tootja kaubamärgiga pikaajalise säilivusega puuviljamaitsete piimajookide turg Belgias, tootja kaubamärgiga ja jaemüüja kaubamärgiga pikaajalise säilivusega šokolaadimaitsete piimajookide turg Madalmaades, Belgias ja Saksamaal ning tootja kaubamärgiga ja jaemüüja kaubamärgiga pikaajalise säilivusega puuviljamaitsete piimajookide turg Madalmaades, Belgias ja Saksamaal, hoolimata sellest, kas need turud jaotatakse täiendavalt turustuskanali põhjal.
- (49) See järeldus põhineb muu hulgas järgmisel: koonduvatel ettevõtjatel on suur turuosa, neid peetakse teineteise suurimateks konkurentideks ja neil mõlemal on tugevad kaubamärgid. Lisaks näitasid turu-uuringu tulemused, et tarbijad tõenäoliselt tarnijat ei vaheta ja uute ettevõtjate turule sisenemist tõenäoliselt ei toimu.

6. Teatise esitanud poolte võetavad kohustused

- (50) Selleks et kõrvaldada tehingust tulenevad tuvastatud konkurentsi probleemid, on Campina ja Friesland Foods teinud ettepaneku võtta EÜ ühinemismääruse artikli 8 lõike 2 kohaseid kohustusi. Esimene osa kohustusi esitati 28. oktoobril 2008, mida täiendati 5. novembril 2008, et saada komisjonilt luba tehing teostada. Parandusmeetmete pakett sisaldab äritegevuse loovutamist värskest turustatavate piimatoodete, juustu ja pikaajalise säilivusega piimajookide valdkonnas ning toorpiimale juurdepääsu valdkonnades.
- (51) Seejärel tegi komisjon pakutud kohustuste suhtes turutesti. Esimese turutesti tulemused näitasid, et on tarvis teha märkimisväärsed parandusi. Selle tulemusena esitasid pooled 19. novembril läbivaadatud kohustuste paketi, milles käsitleti nõuetekohaselt esimeses parandusmeetmete pakettis tuvastatud puudujääke seoses äritegevuse loovutamise ja värskest turustatavate piimatoodete valdkonnas, äritegevuse loovutamise ja juustu valdkonnas ja seoses pikaajalise säilivusega piimajookide üldiselt. Siiski oli komisjonil kahtlusi, et värskest turustatavate piimatoodete ja Hollandi tüüpi juustu turule järgnevatel turgudel Madalmaades takistaks puudulik juurdepääs toorpiimale märkimisväärselt tõhusat konkurentsi ja põhjustaks loovutatava äritegevuse vähese elujõulisuse eelkõige järgnevatel turgudel. Teise meetmepaketi turutesti tulemused kinnitasid, et nimetatud küsimuses tuleb parandusi teha.

- (52) Järgnevalt esitasid pooled 27. novembril 2008 lõpliku kohustustepaketi.
- (53) Eelnevat arvesse võttes, sisaldab lõplik kohustustepakett järgmist:
- (54) Friesland Foods'i kogu äritegevust värskest turustatavate piimatoodete valdkonnas Madalmaades, mis hõlmab järgmisi tooteid: värske piim, värske petipiim, maitsestatamata jogurt, lisandiga jogurtid ja kohupiim, värske toidukreem, puder, värsked maitsestatud piimajoogid, värske koor ja värsked mahedad peamised piimatooted (edaspidi „loovutatav värske toodete seotud osa äritegevusest“).
- (55) 5aastase kehtivusega uuendatav ainuõiguslik luba kaubamärgi *Frische Vlag* kasutamiseks Madalmaades Friesland Foods'i olemasoleva värske toodete valiku puhul, millele järgneb lõplik loobumine kaubamärgi kasutamisest.
- (56) Campina kaubamärgi *Melkunie* ja kõigi kaubamärgi *Frische Vlag* alamkaubamärkide ning Friesland Foods'i värskest turustatavate toodete kaubamärkide (v. a *Frische Vlagi* kaubamärk ise) omandiõigus kuulub loovutatava äritegevuse juurde.
- (57) Campina tootmisüksuse loovutamine Bleskensgraafis ja müügiüksuse ning muude teadus- ja arendustegevuse, planeerimise, logistika ning üldiste tugiteenuste valdkonna töötajate eraldamine ühinenud ettevõtja müügistruktuurist (edaspidi „loovutatav juustuga seotud osa äritegevusest“).
- (58) Pikaajalise säilivusega piimajookide puhul Campina kaubamärgi *Choco Choco* loovutamine šokolaadimaitsete piimajoogi turusegmendis ja kaubamärgi *Yogho Yogho* loovutamine puuviljamaitsete piimajoogi turusegmendis Madalmaades.
- (59) Loovutatav osa äritegevusest hõlmab muu hulgas kogu materiaalsed ja immateriaalsed vara (sealhulgas intellektuaalomandi õigusi), mis nimetatud tehingu juurde kuuluvad. Samuti kuuluvad siia kõik mis tahes valitsusasutuste väljastatud litsentsid ja load, samuti lepingud, rendilepingud, kohustused ja klientide tellimused, mis on seotud loovutatava osaga äritegevusest, nagu ka klientide, laenu- ja muuga seotud dokumendid. Hõlmatud on ka personal.
- (60) Kolme elemendiga püütakse tagada järgnevatel turgudel tegutsevate konkurentide, sealhulgas äritegevusest loovutatavate osade, juurdepääsu toorpiimale. Esiteks on olemas ajutine varustusleping, millega tagatakse toorpiim mõlema tootmisüksuse jaoks. Selle ajutise varustuslepingu raames võib loovutatav osa äritegevusest hankida toorpiima ühinenud ettevõtjalt „garanteeritud hinnaga“ (milleks on hind, mida ühinenud ettevõtja tagab oma põllumajandusettevõtjatele), millest on lahutatud 1 %.

- (61) Teiseks luuakse pärast üleminekulepinguga hõlmatud ajavahemiku möödumist fond (Madalmaade piimafond), mille abil tagatakse juurdepääs toorpiimale maksimaalse mahuga 1,2 miljardit kilo toorpiima aastas. Fondi aluseks on järgnevatel turgudel tegutsevate konkurentide kasutusõiguse süsteem. Loovutataval värskete toodetega seotud osal äritegevusest ja loovutataval juustuga seotud osal äritegevusest on parandatud kohustuste kohaselt eelisõigus fondi kasutamisel, s.t kuni mahuni, mis kujutab endast nende äritegevuse osade kogu tootmismahutu. Samuti on sellise korralduse puhul toorpiima hind esimese viie aasta jooksul „garanteeritud hind” miinus 1 %.
- (62) Kolmas element on struktuurimuutus. Vähendatakse ühinenud ettevõtja põllumajandustootjatele seatud väljumistõkkeid, et tagada i) ühinenud ettevõtjast sõltumatu toorpiima kogumise võimalus ja ii) järgnevatel turgudel tegutsevate äritegevusest loovutatavate äritegevuste võime

luua pikaajalised struktuurilahendused toorpiima kogumiseks. Vähendatud tõke koosneb stardimaksest 5 EUR 100 kilo kohta, mis makstakse igale ühinenud ettevõtjast väljuvale liikmele, kuni FrieslandCampinast on lahkunud nii palju liikmeid, et see annab kokku mahu 1,2 miljardit kilo toorpiima.

V. JÄRELDUS

- (63) Eelnevat arvesse võttes on otsuses jõutud järeldusele, et kavandatav koondumine ei kahjusta märkimisväärselt tõhusat konkurentsi ühisturul ega selle olulises osas.
- (64) Sellest tulenevalt tuleb koondumine kuulutada kokkusobivaks ühisturu ja EMP lepinguga vastavalt EÜ ühinemismääruse artikli 2 lõikele 2 ja artikli 8 lõikele 2 ning EMP lepingu artiklile 57.

TEAVE LIIKMESRIIKIDELT

Liikmesriikide edastatud kokkuvõtlik teave riigiabi kohta, mida antakse kooskõlas komisjoni määrusega (EÜ) nr 1857/2006, mis käsitleb asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist põllumajandustoodete tootmisega tegelevatele väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele antava riigiabi suhtes ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 70/2001

(2009/C 75/07)

Abi number: XA 271/08

Liikmesriik: Saksamaa Liitvabariik

Piirkond: Freistaat Sachsen

Abikava nimetus või üksikabi saava ettevõtja nimi:

Gemeinsames Umsetzungsdokument zum Programm Ziel 3/C1/3 zur Förderung der grenzübergreifenden Zusammenarbeit 2007-2013 zwischen dem Freistaat Sachsen und der Tschechischen Republik im Rahmen des Ziels „Europäische territoriale Zusammenarbeit“

Õiguslik alus:

Beihilfen werden nach Maßgabe

— des gemeinsamen Programmdokuments (Operationelles Programm CCI-Code: 2007CB163PO017),

— des Gemeinsamen Umsetzungsdokumentes und

— der Verordnung (EG) Nr. 1857/2006 der Kommission vom 15. Dezember 2006 über die Anwendung der Artikel 87 und 88 EG-Vertrag auf staatliche Beihilfen an kleine und mittlere in der Erzeugung von landwirtschaftlichen Erzeugnissen tätige Unternehmen und zur Änderung der Verordnung (EG) Nr. 70/2001,

in der jeweils geltenden Fassung, gewährt.

Die Förderung wird darüber hinaus nach Maßgabe der §§ 23 und 44 der Haushaltsordnung für den Freistaat Sachsen (Sächsische Haushaltsordnung — SäHO, SächsGVBl. 2001, S. 154) sowie der hierzu ergangenen Verwaltungsvorschriften des Sächsischen Staatsministeriums der Finanzen, in der jeweils geltenden Fassung, mit den im Umsetzungsdokument normierten abweichenden bzw. besonderen Regelungen gewährt

Abikavaga ettenähtud aastased kulud või ettevõtjale antava üksikabi üldsumma: 1 miljon EUR aastas

Abi suurim osatähtsus: 50 %

Rakendamise kuupäev: Pärast komisjoni kokkuvõtliku teabe avaldamist

Abikava või üksikabi kestus: 31. detsembrini 2013

Abi eesmärk: Käesoleva abikava erieesmärgid on:

— Saksimaa-Tšehhi toetatavas piirkonnas säästva territoriaalse arengu ühisstrateegiate abil piiriüleste majandus- ja keskkonnanalaste tegevuste kavandamine ja rakendamine;

— Euroopa kontekstis kõnealuse piirkonna konkurentsivõime jätkusuutlik suurendamine;

— toetatavas piirkonnas tõhusa piiriülese koostöö teel arengupotentsiaali kasutamine.

Selleks kohaldatakse määruse (EÜ) nr 1857/2006 järgmisi sätteid:

— artikkel 5: traditsiooniliste maastike ja ehitiste säilitamine, eelkõige turistliku infrastruktuuri valdkonnaga seotud meetmed (rakendusdokumendi nr 2.2.2.1) ning kliima-, metsa-, looduskaitse- ja maastikuhoolduse valdkonnaga seotud meetmed (rakendusdokumendi nr 2.3.1.1), v.a NATURA 2000 rakendamiseks võetavad meetmed;

— artikkel 15: tehnilise abi andmine põllumajandussektoris, eelkõige majandus- ja teadusvaldkonna koostöövõrgustike edendamiseks võetavad meetmed (rakendusdokumendi nr 2.2.1.1 punktid a–c) ning keskkonnateadlikkuse, keskkonnakasvatuse ja keskkonnajuhtimise edendamiseks võetavad meetmed (rakendusdokumendi nr 2.3.1.3 punktid b–c).

Määruse (EÜ) nr 1857/2006 artiklite 5 ja 15 sätteid kohaldatakse ka abikõlblike kulude suhtes

Asjaomane sektor/asjaomased sektorid: Põllumajandus (ühe- ja mitmeaastaste taimede kasvatuse, puukoolide pidamine, loomakasvatuse, segapõllumajanduse, põllumajandust abistavad tegevusalad ja saagikoristusjärgsed tegevused)

Abi andva ametiasutuse nimi ja aadress:

Sächsische Aufbaubank — Förderbank
Pirnaische Straße 9
01069 Dresden
DEUTSCHLAND

Veebileht:

http://www.ziel3-cil3.eu/servlet/PB/show/1042655_11/Umsetzungsdok_DE.pdf

Muu teave:

Sächsisches Staatsministerium für Wirtschaft und Arbeit
Referat 36, Verwaltungsbehörde des EU-Programms „Grenzübergreifende Zusammenarbeit“
Wilhelm Buck Straße 2
01097 Dresden
DEUTSCHLAND

Thomas TREPMANN
Referatsleiter
Sächsisches Staatsministerium für Umwelt und Landwirtschaft

Abi number: XA 373/08

Liikmesriik: Saksamaa Liitvabariik

Piirkond: Kogu Saksamaa Liitvabariigi territoorium

Abikava nimetus või üksikabi saava ettevõtja nimi:

Grundsätze für eine nationale Rahmenrichtlinie zur Gewährung staatlicher Zuwendungen zur Bewältigung von durch widrige Witterungsverhältnisse verursachte Schäden in der Landwirtschaft

Õiguslik alus:

Grundsätze für eine nationale Rahmenrichtlinie zur Gewährung staatlicher Zuwendungen zur Bewältigung von durch Naturkatastrophen oder widrige Witterungsverhältnisse verursachte Schäden in Landwirtschaft, Binnenfischerei und Aquakultur

Abikavaga ettenähtud aastased kulud või ettevõtjale antava üksikabi üldsumma: 10 miljonit EUR

Abi suurim osatähtsus: 80 % kuni 90 % vähem soodsates piirkondades

Rakendamise kuupäev: Abi antakse kõige varem alates abikavaga seotud kokkuvõtliku teabe avaldamisest Internetis

Abikava või üksikabi kestus: Kuni 30. juunini 2014

Abi eesmärk: Artikkel 11: ebasoodsatest ilmastikutingimustest tulenevate kahjude hüvitamiseks antav abi põllumajanduses;

loodusõnnestustest põllumajanduses või b) kahjustustest siseveekalanduses ja vesiviljeluses tulenevate kahjude hüvitamiseks antava abi suhtes kohaldatakse teatamise erikorda:

a) esialgne nr 1630, N 568/08 riigiabi interaktiivses teatamisüsteemis (SANI);

b) esialgne nr 1546 riigiabi interaktiivses teatamisüsteemis

Asjaomane sektor/asjaomased sektorid: Kõik põllumajanduse allsektorid.

Abisaajad on komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ mõistes mikro-, väikesed või keskmise suurusega ettevõtjad sõltumata valitud õiguslikust olemusest, kui need ettevõtjad tegutsevad põllumajandustoodete esmatootmises, sh mesindus ja rändkarjatamine

Abi andva ametiasutuse nimi ja aadress:

Minister für Ernährung und Ländlichen Raum des Landes Baden-Württemberg
Postfach 10 34 44
70029 Stuttgart
DEUTSCHLAND

Bayerischen Staatsminister für Landwirtschaft und Forsten
Postfach 22 00 12
80535 München
DEUTSCHLAND

Senatsverwaltung für Gesundheit, Umwelt und Verbraucherschutz
Brückenstr. 6
10179 Berlin
DEUTSCHLAND

Minister für Ländliche Entwicklung, Umwelt und Verbraucherschutz des Landes Brandenburg
Postfach 60 11 50
14411 Potsdam
DEUTSCHLAND

Senator für Wirtschaft und Häfen der Freien Hansestadt Bremen
Postfach 10 15 29
28015 Bremen
DEUTSCHLAND

Senator für Wirtschaft und Arbeit der Freien und Hansestadt Hamburg
Postfach 11 21 09
20421 Hamburg
DEUTSCHLAND

Minister für Umwelt, ländlichen Raum und Verbraucherschutz des Landes Hessen
Postfach 31 09
65021 Wiesbaden
DEUTSCHLAND

Minister für Landwirtschaft, Umwelt und Verbraucherschutz des Landes Mecklenburg-Vorpommern
Postfach
19048 Schwerin
DEUTSCHLAND

Minister für Ernährung, Landwirtschaft, Verbraucherschutz und Landesentwicklung des Landes Niedersachsen
Postfach 2 43
30002 Hannover
DEUTSCHLAND

Minister für Umwelt und Naturschutz, Landwirtschaft und Verbraucherschutz des Landes Nordrhein-Westfalen
Postfach
40190 Düsseldorf
DEUTSCHLAND

Minister für Wirtschaft, Verkehr, Landwirtschaft und Weinbau des Landes Rheinland-Pfalz
Postfach 3269
55022 Mainz
DEUTSCHLAND

Minister für Umwelt des Saarlandes
Postfach 10 24 61
66024 Saarbrücken
DEUTSCHLAND

Sächsischen Staatsminister für Umwelt und Landwirtschaft
Postfach
01076 Dresden
DEUTSCHLAND

Ministerin für Landwirtschaft und Umwelt des Landes Sachsen-Anhalt
Postfach 37 62
39012 Magdeburg
DEUTSCHLAND

Minister für Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume des Landes Schleswig-Holstein
Postfach 5009
24062 Kiel
DEUTSCHLAND

Minister für Landwirtschaft, Naturschutz und Umwelt des Freistaates Thüringen
Postfach 90 03 65
99106 Erfurt
DEUTSCHLAND

Veebileht:

http://www.bmelv.de/SharedDocs/downloads/04-Landwirtschaft/Foerderung/Beihilfen/Beihilfe__Naturereignisse.html

Muu teave: Riigiabiga, mis peaks võimalikult kiiresti kahjukanatajateni jõudma, toetatakse ettevõtjate kriisijuhtimist. Hüvitamise korra kindlaksmääramise ja heakskiitmisega seoses on Euroopa Komisjoni tegevuses möödanikus viivitusi ette tulnud. Riiklike abikavade põhimõtted tuleb kindlaks määrata, nii et neid saaks teravate probleemide tekkimisel viivitamata rakendada.

Kõnealune menetlus on kooskõlas ühenduse suunistega riigiabi kohta põllumajandus- ja metsandussektoris aastateks 2007–2013. Kõnealustes suunistes soovitatakse liikmesriikidel kehtestada ebatavalistest ilmastikutingimustest tulenevate kahjude hüvitamiseks abi andmise kord õigeaegselt, st enne võimalikku loodusõnnetusest tulenevat sündmust, et teravate probleemide tekkimisel saaks ühenduse abi anda võimalikult kiiresti.

Tuleb silmas pidada, et tegemist on profülaktilise kavaga, mis on seotud võimaliku tulevikus juhtuva sündmusega. Abikava kohase aastase kogusumma hindamiseks võeti arvesse selliste loodusõnnetustest tingitud juhtumite nagu 2002. aasta üleujutuse (Elbe ja Doonau), 2005. aasta üleujutuse (Doonau ja selle lisajõed eelkõige Baieri Alpi eelmäestikis ja Alpides) ning 2003. aasta põua kogemusi

Komisjoni teatis vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1008/2008 (ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta) artikli 17 lõikele 5**Pakkumismenetlus seoses regulaarlennuteenuste osutamisega avaliku teenindamise kohustuste alusel****(EMPs kohaldatav tekst)**

(2009/C 75/08)

Liikmesriik	Itaalia
Lennuliin	Cuneo Levaldigi–Rooma Fiumicino; Rooma Fiumicino–Cuneo Levaldigi
Lepingu kehtivusaeg	24 kuud, 4. august 2009–3. august 2011
Pakkumiste esitamise lõpptähtaeg	62 päeva pärast käesoleva teatise avaldamist
Aadress, millelt on võimalik saada pakkumiskutse teksti ning pakkumismenetluse ja avaliku teenindamise kohustusega seotud mis tahes asjakohast teavet ja/või dokumente	E.N.A.C. (Ente Nazionale per l'Aviazione Civile) Direzione centrale regolazione economica Direzione trasporto aereo Viale del Castro Pretorio 118 00185 Roma ITALIA www.enac-italia.it E-mail: osp@enac.rupa.it

Komisjoni teatis vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1008/2008 (ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta) artikli 17 lõikele 5**Pakkumismenetlus seoses regulaarlennuteenuste osutamisega avaliku teenindamise kohustuste alusel****(EMPs kohaldatav tekst)**

(2009/C 75/09)

Liikmesriik	Itaalia
Lennuliinid	Pantelleria–Trapani ja Trapani–Pantelleria, Pantelleria–Palermo ja Palermo–Pantelleria, Lampedusa–Palermo ja Palermo–Lampedusa, Lampedusa–Catania ja Catania–Lampedusa
Lepingu kehtivusaeg	12 kuud (25. august 2009–24. august 2010)
Pakkumiste esitamise lõpptähtaeg	2 kuud pärast käesoleva teatise avaldamist
Aadress, millelt on võimalik saada pakkumiskutse teksti ning pakkumismenetluse ja avaliku teenindamise kohustusega seotud mis tahes asjakohast teavet ja/või dokumente	Ente Nazionale per l'Aviazione Civile (ENAC) Direzione centrale regolazione economica Direzione trasporto aereo Viale del Castro Pretorio 118 00185 Roma ITALIA www.enac-italia.it E-mail: trasporto.aereo@enac.rupa.it

V

(Teated)

HALDUSMENETLUSED

KOMISJON

**Konkursikutse toetuste andmiseks 2009. aastal üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) valdkonnas
iga-aastase tööprogrammi alusel**

(Komisjoni otsus K(2009) 2179)

(2009/C 75/10)

Euroopa Komisjoni transpordi ja energeetika peadirektoraat esitab käesolevaga konkursikutse, et anda 2009. aastal toetusi projektidele vastavalt üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) iga-aastases tööprogrammis määratletud eelistustele ja eesmärkidele.

Käesoleva konkursikutse raames 2009. aastaks antav suurim kogusumma on **80 miljonit EUR**.

Ettepanekute esitamise tähtaeg on **15. mai 2009**.

Konkursikutse täistekst on kättesaadav järgmisel veebiaadressil:

http://ec.europa.eu/transport/infrastructure/ten_t_ea/call_for_proposals_2009_en.htm

Konkursikutse toetuste andmiseks üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) valdkonnas ajavahemikul 2007–2013 2009. aasta mitmeaastase tööprogrammi alusel

(Komisjoni otsus K(2009) 2178)

(2009/C 75/11)

Euroopa Komisjoni transpordi ja energeetika peadirektoraat esitab käesolevaga üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) mitmeaastase tööprogrammi alusel konkursikutse, et anda toetusi ajavahemikuks 2007–2013 järgmistes valdkondades:

— Valdkond nr 8:

TEN-T esmatähtis projekt nr 21 — **Merekiirteed**. Väljavalitud taotlustele 2009. aastaks antav suurim kogusumma on 30 miljonit EUR.

— Valdkond nr 9:

Projektid, mille valdkond on **maanteeliikluse arukad transpordisüsteemid**. Väljavalitud taotlustele 2009. aastaks antav suurim kogusumma on 100 miljonit EUR.

— Valdkond nr 10:

Projektid, mille valdkond on **Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteem** (ERTMS). Väljavalitud taotlustele 2009. aastaks antav suurim kogusumma on 240 miljonit EUR.

Ettepanekute esitamise tähtaeg on **15. mai 2009**.

Konkursikutse täistekst on kättesaadav järgmisel veebiaadressil:

http://ec.europa.eu/transport/infrastructure/ten_t_ea/call_for_proposals_2009_en.htm

Konkursikutse toetuste andmiseks üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) tööprogrammi alusel vastavalt Euroopa majanduse elavdamise kavale

(Komisjoni otsus K(2009) 2183)

(2009/C 75/12)

Euroopa Komisjoni transpordi ja energeetika peadirektoraat esitab käesolevaga konkursikutse, et anda toetusi projektidele vastavalt üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) tööprogrammis määratletud eelistustele ja eesmärkidele, nagu on ette nähtud Euroopa majanduse elavdamise kavas.

Käesoleva konkursikutse raames 2009. aastaks antav suurim kogusumma on **500 miljonit EUR**.

Ettepanekute esitamise tähtaeg on **15. mai 2009**.

Konkursikutse täistekst on kättesaadav järgmisel veebiaadressil:

http://ec.europa.eu/transport/infrastructure/ten_t_ea/call_for_proposals_2009_en.htm

KONKURENTSIPOLIITIKA RAKENDAMISEGA SEOTUD MENETLUSED

KOMISJON

Eelteatis koondumise kohta
(Juhtum nr COMP/M.5500 — General Motors/Delphi Steering Business)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2009/C 75/13)

1. 23. märtsil 2009 sai komisjon nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004 ⁽¹⁾ artiklile 4 vastava teatise kavandatava koondumise kohta, mille raames ettevõtja General Motors Corporation (edaspidi „GM”, Ameerika Ühendriigid) omandab kontrolli nimetatud nõukogu määruse artikli 3 lõike 1 punkti b tähenduses ettevõtja Delphi Corporation (Ameerika Ühendriigid) ülemaailmse juhtimisseadmete äritegevuse (edaspidi „Delphi Steering Business”) üle aktsiate ja varade ostu teel.
2. Asjaomaste ettevõtjate majandustegevus hõlmab järgmist:
 - GM: mootorsõidukite tootmine ja müük;
 - Delphi Steering Business: mootorsõidukite juhtimisseadmete ja pooltelje komponentide tootmine ja müük.
3. Komisjon leiab pärast teatise esialgset läbivaatamist, et tehing, millest teatatakse, võib kuuluda määruse (EÜ) nr 139/2004 reguleerimisalasse, kuid lõplikku otsust selle kohta ei ole veel tehtud.
4. Komisjon kutsub huvitatud kolmandaid isikuid esitama komisjonile oma võimalikke märkusi kavandatava toimingu kohta.

Komisjon peab märkused kätte saama kümne päeva jooksul pärast käesoleva dokumendi avaldamist. Märkusi võib saata komisjonile faksi teel ((32-2) 296 43 01 või 296 72 44) või postiga järgmisel aadressil (lisada viitenumber COMP/M.5500 — General Motors/Delphi Steering Business):

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
1049 Brussels
BELGIQUE/BELGIË

(¹) ELT L 24, 29.1.2004, lk 1.

MUUD AKTID

KOMISJON

Nõukogu määruse (EÜ) nr 510/2006 (põllumajandustoodete ja toidu geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitse kohta) artikli 6 lõike 2 kohase taotluse avaldamine

(2009/C 75/14)

Käesoleva dokumendi avaldamine annab õiguse esitada vastuväiteid vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 510/2006 ⁽¹⁾ artiklile 7. Komisjon peab vastuväited kätte saama kuue kuu jooksul alates käesoleva dokumendi avaldamise kuupäevast.

KOONDDOKUMENT

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 510/2006

„RISO DEL DELTA DEL PO”

EÜ nr: IT-PGI-0005-0712-15.07.2008

KGT (X) KPN ()

1. Nimetus

„Riso del Delta del Po”

2. Liikmesriik või kolmas riik

Itaalia

3. Põllumajandustootete või toidu kirjeldus

3.1. Tooteliik (vastavalt II lisale):

Klass 1.6 — Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad — Riis

3.2. Punktis 1 esitatud nimetusega tähistatava toote kirjeldus:

Tähis „Riso del Delta del Po” hõlmab eranditult jaapani *superfino* riisi sortidest „Carnaroli”, „Volano”, „Baldo” ja „Arborio”.

„Riso del Delta del Po” riisitera on suur, klaasjas, ühtlane, suure valgusaldusega ning kroovitud (valge riis) või kroovimata (täisterariis).

Suure veemavuse, väikese tärklisekao, keetmisele vastupidavuse ning selliste organoleptiliste omaduste nagu erilise lõhna ja maitse tõttu sobib see riis eriti hästi risoto valmistamiseks.

(¹) ELT L 93, 31.3.2006, lk 12.

Tarbimise andmisel peab kõigi nimetusega „Riso del Delta del Po” hõlmatud riisortide valgusisaldus olema 6,60 % või rohkem kuivaine massist ning keedetud riisi kleepuvus (arvestusühik g/cm) peab olema suurem iga sordi puhul kehtestatud järgmisest ülemmäärast: „Baldo” > 4,5; „Carnaroli” > 1,5; „Volano” > 3,0; „Arborio” > 3,5.

3.3. *Toorained (üksnes töödeldud toodete puhul):*

Ei kohaldata

3.4. *Sööt (üksnes loomse päritoluga toodete puhul):*

Ei kohaldata

3.5. *Tootmise erietapid, mis peavad toimuma määratletud geograafilises piirkonnas:*

Riisi kasvatamisele isaloomulike eritingimuste tõttu peab tootmine toimuma punktis 4 osutatud geograafilises piirkonnas.

Sordi „Carnaroli” kasvatamiseks on vaja peamiselt savimuldasiid, mille pH tase on kõrgem kui 7,5.

Riisi võib külvata vaba käega otse vette või ettevalmistatud kuivale pinnasele, mis tuleb pärast külvi viivitamatult üle ujutada.

3.6. *Erieeskirjad viilutamise, riivimise, pakendamise jm kohta:*

Riisi tuleb kuivatada kuivatites, mis ei jäta sökaldele põletusjääke ega võõrast lõhna. Lubatud on otse või kaudselt tule kasutamisel põhinevad kuivatid, mille kütteinaks on üksnes metaan või veeldatud gaas.

Kuivatatud riisi niiskusetase ei tohi olla üle 14 %.

Töötlemine peab toimuma siseruumides vastavalt korrale, millega tagatakse riisi „Riso del Delta del Po” vastavus punktis 3.2 osutatud näitajatele.

Riis pakitakse toidu pakendamiseks sobivatesse 0,5 kg, 1 kg, 2 kg, või 5 kg mahutavatesse karpidesse või kottidesse kas vaakumpakendis või kontrollitud rõhu all olevas pakendis.

Pakendid peavad olema plommitud selliselt, et sisu ei oleks võimalik välja võtta ilma pitserit rikkumata.

3.7. *Erieeskirjad märgistamise kohta:*

Pakenditel peab olema nimetuse logo mõõtmetega 40 × 30 mm ning vastavas mõõdus (kõrgus vähemalt 5 mm) kiri „Riso del Delta del Po”, mille järel on „Indicazione Geografica Protetta” või lühend „I.G.P”.

Pakendile tuleb märkida ka riisi sort („Carnaroli”, „Volano”, „Baldo” ja „Arborio”).

Pakendil peab olema ka tootja nimi või ärinimi ja aadress.

Muu teksti kui nimetuse „Riso del delta del Po — Indicazione Geografica Protetta” suurus peab olema mitte üle ühe kolmandiku nimetuse „Riso del Delta del Po” puhul kasutatud kirja suuruselt.

Toote „Riso del Delta del Po” ametlik logo on roheline servaga valge ovaal. Logo ülemisel poolel on kirjas „RISO DEL DELTA DEL PO” ja alumisel poolel „INDICAZIONE GEOGRAFICA PROTETTA”, mõlemad kirjad on roheliste trükitähtedega.

Ovaali keskosas on rohelisel taustal visandatud kreemikasvalgega Po jõe delta tüüpilised kujutised (stiliseeritud pilliroog ja linnud) ning ovaali keskel kollase värviga riisivihku hoidev stiliseeritud naisefiguur.

4. Geograafilise piirkonna täpne määratlus

Riisi „Riso del Delta del Po” tüüpiline kasvatuspiirkond laiub Veneto ja Emilia Romagna maakondade vahele jääva Po jõe oru idapoolses osas, mille pinnas on moodustunud Po jõe setetest. Ala piirideks on idas Aadria meri, põhjas Adige jõgi ja lõunas Ferrara-Porto Garibaldi laevatatav kanal.

Veneto maakonnas kasvatatakse riisi „Riso del Delta del Po” Rovigo provintsi järgmistes kommunides: Ariano nel Polesine, Porto Viro, Taglio di Po, Porto Tolle, Corbola, Papozze, Rosolina ja Loreo.

Emilia Romagna maakonnas kasvatatakse riisi Ferrara provintsi järgmistes kommunides: Comacchio, Goro, Codigoro, Lagosanto, Massa Fiscaglia, Migliaro, Migliarino, Ostellato, Mesola, Jolanda di Savoia ja Berra.

5. Seos geograafilise piirkonnaga

5.1. Geograafilise piirkonna eripära:

Keskkonnanäitajad

Iseloomulik pinnas, mõõdukas kliima ja mere lähedus on peamised faktorid, mis mõjutavad ja iseloomustavad riisi „Riso del Delta del Po” tootmist osutatud piirkonnas. Sealne pinnas on riisi jaoks ideaalne ja riis ise on ainuke sobiv kultuur pidevalt üleujutatud aladel kasvatamiseks.

Po jõe delta jõeseteline pinnas koosneb jõe alamjooksul kaasa toodud mudast ning on suure mineraalide-, eelkõige kaaliumisisalduse tõttu äärmiselt viljakas, vajamata täiendavat kaaliumväetiste lisamist.

Peale selle on pinnas vaatamata oma erinevale koostisele kõrge soolsusega (elektrijuhtivus üle 1 mS/cm), kuna põhjavee tase on väga kõrge.

Piirkonna eriline asukoht ranniku ääres loob riisi jaoks eriti soodsa mikrokliima tänu pidevalt puhuvale briisile ja sellega kaasnevale madalale õhuniiskuse tasemele; võrdlemise ühtlastele temperatuuridele, mis on talvel harva alla 0 °C ja viimase 30 aasta jooksul pole suvel tõusnud üle 32 °C; sademetele, mis ei ulatu üle 700 mm aastas ja jaotuvad üldjuhul aasta peale ühtlaselt. Need eripärased kliimatingimused piiravad ka seenhaiguste levikut ja seega ei ole piirkonnas vaja fungitsiide kasutada.

Ajaloo- ja inimfaktor

Vaevalt mõned aastakümned pärast riisikasvatuse levikut Po jõe orus (1450) tehti esimesed dokumentaalsed ülestähendused riisi kasvatamisest Polesines, eelkõige Po jõe delta alal: Veneetsia vabariigi 1594. aasta seadusest võib lugeda, et see oli tihedalt seotud maaparandusega, mis omakorda oleks pidanud kiirendama eri külvikordade kasutuselevõttu riimveeladel. 18. sajandi lõpus hakkas hulk Veneetsia patriitse kuivendatud aladel süsteemselt riisi kasvatama.

Tänapäeval kasvatatakse riisi ligikaudu 9 000 hektari suurustel alal. Riisikasvatuse mõju on märgata kohalikus kultuuris ja piirkonna sotsiaalses arengus; juba aastaid on hulk ettevõtjaid pakendanud ja müünud riisi nimega „Riso del Delta del Po”, mis tänu oma erilistele organoleptilistele omadustele, mis eraldavad teda muudest Itaalias toodetud riisidest, on tarbijatele tuttav ja hinnatud kogu Itaalias. See tunnus on seotud ka piirkonnas igal aastal toimuvate traditsiooniliste laatade ja pidustustega, näiteks kuulus Riso del Delta del Po festival Jolanda di Savoias (Ferrara provints) ja Porto Tolle laat.

5.2. Toote eripära:

„Riso del Delta del Po” eripära on riisi suur valgusisaldus, tera mõõt, suur veeimavus, väike tärklisekadu ja kõrge kvaliteet, samuti asjaolu, et kõik loetletud omadused säilivad hästi keetmisel.

Riisil on ka omapärane maitse ja lõhn, mille järgi on teda lihtne eristada muust riisist, mida ei ole kasvatatud riimvees.

5.3. Põhjuslik seos geograafilise piirkonna ja toote kvaliteedi või omaduste vahel (kaitstud päritolunimetuse puhul) või toote erilise kvaliteedi, maine või muude omaduste vahel (kaitstud geograafilise tähise puhul):

Kõnealuse kuivendatud piirkonna soolajäädid, kasutatava vee eripära ning soolase põhjavee kõrge tase annavad tootele iseloomulikud organoleptilised omadused ja kaubandusliku väärtuse, tänu millele on riis selgelt äratuntav ja hinnatud.

Mineraalide-, eelkõige kaaliumirikka jõesettelise pinnase tõttu on riis suure valgusisaldusega ning tera peab keetmisele hästi vastu.

Peale selle on pinnas vaatamata oma erinevale koostisele kõrge soolsusega (elektrijuhtivus üle 1 mS/cm), andes riisile erilise maitse ja lõhna.

Pidevalt puhuv briis alandab märkimisväärselt riisipõldude mikrokliima niiskustaset, mille tõttu väheneb fungitsiidide kasutamise vajadus ja kasvab kõrge kvaliteediga riis.

Viide spetsifikaadi avaldamisele

Valitsus on algatanud riikliku vastuväite esitamise menetluse, avaldades kaitstud päritolunimetuse „Riso del Delta del Po” Itaalia Vabariigi Ametlikus Teatajas.

Spetsifikaadi terviktekstiga saab tutvuda Internetis klõpsates lingil:

www.politicheagricole.it/DocumentiPubblicazioni/Search_Documenti_Elenco.htm?txtTipoDocumento=Disciplinare%20in%20esame%20UE&txtDocArgomento=Prodotti%20di%20Qualit%E0>Prodotti%20Dop,%20Igp%20e%20Stg

või

— minnes otse põllumajandusministeeriumi veebisaidile (www.politicheagricole.it), seejärel klõpsates „Prodotti di Qualità” („Kvaliteettooted”; ekraanil vasakul) ning seejärel „Disciplinari di Produzione all’esame dell’UE (Règ CE 510/2006)” („ELi läbivaatuseks esitatud spetsifikaadid (määrus (EÜ) nr 510/2006”).

Nõukogu määruse (EÜ) nr 510/2006 (põllumajandustoodete ja toidu geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitse kohta) artikli 6 lõike 2 kohase taotluse avaldamine

(2009/C 75/15)

Käesoleva dokumendi avaldamine annab õiguse esitada vastuväiteid vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 510/2006 ⁽¹⁾ artiklile 7. Komisjon peab vastuväited kätte saama kuue kuu jooksul alates käesoleva dokumendi avaldamise kuupäevast.

KOKKUVÕTE

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 510/2006

„SOBAO PASIEGO”

EÜ nr: ES-PGI-005-0478-28.06.2005

KPN () KGT (X)

Käesolevas kokkuvõttes esitatakse teavitamise eesmärgil spetsifikaadi põhipunktid.

1. Liikmesriigi pädev asutus:

Nimi: Subdirección General de Calidad Diferenciada y Agricultura Ecológica, Dirección General de Industria y Mercados Alimentarios, Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino — España

Aadress: Paseo de la Infanta Isabel, n° 1
28071 — Madrid
ESPAÑA

Telefon: +34 913475394

Faks: +34 913475410

E-post: —

2. Taotlejate rühm:

Nimi: Asociación de Fabricantes de Sobaos Pasiegos y Quesadas de Cantabria

Aadress: C/ Augusto González de Linares, 8 — bajo
39006- Santander
ESPAÑA

Telefon: +34 942290572

Faks: +34 942290573

E-post: afasque@viaflavia.com

Koosseis: tootjad/töötledajad (X) muud ()

Kondiitritoode *sobao* ja *quesada* valmistajad.

3. Toote liik:

Klass 2.4: leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritoode ja muud pagaritooted

4. Spetsifikaat:

(Määruse (EÜ) nr 510/2006 artikli 4 lõikega 2 ettenähtud nõuete kokkuvõte)

4.1. Nimetus:

„Sobao Pasiego”

⁽¹⁾ ELT L 93, 31.3.2006, lk 12.

4.2. Kirjeldus:

Toodet „Sobao Pasiego” valmistatakse tainast, mis koosneb nisujahust, võist, suhkrust, munast ning mitmest teisejärgulise tähtsusega koostisosast ja lisandist. Tootel on järgmised omadused:

Tehnilised näitajad:

- a) Organoleptilised omadused: erekollane sisu ja pruun koorik, tihe ja pehme tekstuuri, magus maitse, millest kerkib eriliselt esile võiaroom.
- b) Morfoloogilised omadused: kaalu järgi eristatakse kolme liiki toodet:
 - suur: kaal 130–180 g; keskmine: kaal 40–80 g; väike: kaal 20–40 g.
- c) Esitusviis: toode „Sobao Pasiego” pakendatakse neljakandilise alusega paberkarpi, mille servad on volditud iseloomulikult tiivakujulisena.

Füüsikalised ja keemilised omadused:

Omadused ja nende väärtuste vahemikud on järgmised:

niiskus (15–20 %), valgud (vähemalt 4 %), rasvasisaldus happelise hüdroliüsiga (24–32 %), süsivesikud (vähemalt 45 %), tuhk (maksimaalselt 1,7 %), vee aktiivsus (0,7–0,9 %).

Mikrobioloogilised omadused:

Toode peab vastama tehnilist sanitaarhügieeni käsitlevates õigusaktides sätestatud nõuetele.

4.3. Geograafiline piirkond:

Määratletud geograafiline piirkond hõlmab järgmisi Kantaabria haldusüksusi: Anievas, Arenas de Iguña, Astillero (El), Bárcena de Pie de Concha, Camargo, Cartes, Castañeda, Cieza, Corrales de Buelna (Los), Corvera de Toranzo, Entrambasaguas, Liérganes, Luena, Marina de Cudeyo, Medio Cudeyo, Miengo, Miera, Molledo, Penagos, Piélagos, Polanco, Puente Viesgo, Reocín, Ribamontán al Mar, Ribamontán al Monte, Riotuerto, San Felices de Buelna, San Pedro del Romeral, San Roque de Riomiera, Santa Cruz de Bezana, Santa María de Cayón, Santander, Santillana del Mar, Santiurde de Toranzo, Saro, Selaya, Suances, Torrelavega, Vega de Pas, Villacarriedo, Villaescusa, Villafufre.

4.4. Päritolutõend:

Järgmised tegurid tõendavad, et toode *sobao* pärineb määratletud geograafilisest piirkonnast.

- Toote omadused: toote „Sobao Pasiego” iseloomulikud omadused (mida on kirjeldatud punktides 4.2 ja 4.5) tulenevad eripärastest tootmistingimustest.
- Kontroll, millega tagatakse toote jälgitavus ja sellega seoses ka päritolu.

Arvesse võetavad asjaolud:

- Toodet *sobao* valmistatakse ja pakendatakse üksnes kaitstud geograafilise tähisega toodete valmistajate registrisse kantud rajatistes.
- Tootjad peavad enne registreerumist läbima esialgse hindamise ning seejärel perioodilisi kontrole, et säilitada oma koht kaitstud geograafilise tähisega toodete valmistajate registris.
- Toode *sobao* peab olema valmistatud punktis 4.5 kirjeldatud meetodi kohaselt.
- Üksnes sellised tooted, mis on läbinud kõik protsessi kontrollid, pääsevad turule kaitstud geograafilise tähisega tootena, millel on nummerdatud etikett või lisaetikett.
- Kontrolliasutus kontrollib perioodiliselt tootmisprotsessi ja turustamist.
- Igasuguse nõueterikkumise avastamise korral kohaldab kontrolliasutus vajaduse korral oma eeskirjades sätestatud karistusi.
- Tootele tehakse nii füüsikalisi ja keemilisi, organoleptilisi kui ka mikrobioloogilisi teste.

Kui vajalikud hindamised ja kontrollid on läbitud, annab punktis 4.7 osutatud kontrolliasutus loa kasutada nummerdatud märgiseid või lisamärgiseid, millega tagatakse toote jälgitavus.

4.5. Tootmismeetod:

1. Toode „Sobao Pasiego” valmistatakse järgmistest koostisainetest: või (26 % ± 3), suhkur (26 % ± 4) (sahharoos), värsked munad (19 % ± 6), nisujahu (26 % ± 4). Teisejärgulised koostisosad: dekstroos, glükoos ja sool (0,3 % ± 0,3), võib lisada ka riivitud sidrunikoort, aniisi või rummi.
2. Lisaained. Lubatud on järgmiste lisaainete kasutamine:
Kergitusaine: (1,5 % ± 1,5), säilitusaine: kaaliumsorbaat (maksimaalselt 1,5 grammi kilogrammi taina kohta), võiaroom ja niiskusesäilitaja.
Toote *sobao* valmistamine koosneb järgmistest etappidest.
 1. Taina valmistamine.
 2. Doseerimine.
 3. Küpsetamine.
 4. Külmutamine.
 5. Pakendamine: valmistooted saadetakse tootja juurest välja ja transporditakse sobivates, asjakohaselt märgistatud pakendites või ümbristes.
 6. Säilitamine: on keelatud toote säilitamine sügavkülmutatuna.

4.6. Seos piirkonnaga:

Ajaloolised tegurid

Eri kirjalike allikate kohaselt (García Lomas ja Vega Ruiz) oli *sobao* kook, mida valmistati lihtsalt leivatainast (ülejääkide ärakasutamise eesmärgil), suhkrust ja võist. Algupärast toodet täiustati munade, riivitud sidrunikoore, aniisi või rummi lisamise teel.

Sobao valmistamises toimus suur murrang, kui leivataina asemel hakati kasutama kvaliteetset nisujahu ning muudeti ühtlasi teiste koostisainete koguseid. Kõnealuse uue *sobao* (nüüdisaegne *sobao*) looja oli García Lomase raamatu „Los Pasiegos” (1986) kohaselt kokk Eusebia Hernández Martín. Andmed põhinevad koka poja kirjal, milles väideti järgmist: „Mina teadsin ju, et minu kadunud ema oli nüüdisaegse *sobao* looja, st tema valmistatud *sobao* tainas koosnes jahust. See leidis aset 1896. aastal, mil ta abiellus minu isa Joaquín Lasoga. Ema oli siis 19-aastane ning ta suri La Vegas 25-aastaselt, st 1902. aastal, olles toonud ilmale kolm poega ja ühe tütre, kellest mina (sündinud 1897. aastal) olin vanim.”

Ühtlasi tuleb märkida, et J. Calderón Escalada nimetab oma 1946. aasta uurimuses, milles käsitletakse Santanderi provintsi orgudes kasutatavaid sõnu, mida ei ole kantud hispaania keele sõnaraamatusse *Diccionario de la Lengua Española*, sõna „sobau” ja defineerib seda järgmiselt: „jahust, suhkrust ja võist valmistatud ning ahjus iseloomulikult volditud paberis küpsetatud kook, mida pruudid kinkisid pulmapäeval oma sõbrannadele.”

Praegune maine. Kantaabria suure entsüklopeedia kohaselt on *sobao* „vähemalt sada aastat vana toode, mis on väga populaarne”.

Hispaania põllumajandus-, kalandus ja toiduaineministeeriumi poolt välja antud ülevaates Hispaania traditsioonilistest toodetest (*Inventario Español de Productos Tradicionales*) märgitakse, et „Sobao Pasiego” on „üks Kantaabria iseloomulikumaid tooteid, mida valmistati algsest Vega de Pasis ning mida nüüd tuntakse kogu Hispaanias”.

Inimtegurid

Tootjatel on õnnestunud oma oskuste ja asjatundlikkusega säilitada aja jooksul kogu määratletud piirkonnas „Sobao Pasiego” iseloomulikud omadused.

Sobao sümboliseerib nisu, või, munade ja suhkru liitu, mille tulemuseks on toode, mis ühendab või poolest tuntud piirkonna kultuurilised omadused.

Põhjuslik seos geograafilise piirkonna ja toote omaduste või maine vahel

Seos toote „Sobao Pasiego” ja selle tootmiskiirkonna vahel põhineb eelkõige punktis 4.2 kirjeldatud mainel ja omadustel, mis tulenevad rakendatavast traditsioonilisest tootmismeetodist.

„Sobao Pasiego” on Pasi jõe piirkonna tüüpiline toode, nagu ilmneb paljudest (ka eespool osutatud) viidetest. Just inimtegurid on aidanud aastate jooksul kujundada toote kuulsust ja mainet. Selle tulemusena on arenenud ja põlvest põlve edasi kandunud ka oskused, mis kuuluvad Pasi jõe piirkonna kultuuripärandisse, mistõttu maine aluseks olevat piirkonda märgitakse ka toote nimes.

Kõnealuse kuulsuse ja maine tõttu on tootest, mida aastakümneid valmistati üksnes kodustes tingimustes teatavate sündmuste tähistamiseks (pulmad, peod, laadad jne), saanud kohaliku majanduse üks alustalasid — piirkonna *sobao*-tootmisest on üle 90 % koondunud Pasi jõe ümbrusesse.

Tootmine laienes ja „Sobao Pasiego” kuulsus kasvas eelmise sajandi teisel poolel, mil tootjad asusid vaatama Vega de Pasist väljapoole, et kasutada müügi edendamiseks arenenumaid teavituskanaleid, ning liikusid suurte asustuskeskuste lähedusse, et seal oma toodet edukamalt müüa ja seda ka piirkonna teistesse osadesse transportida.

Pasi jõe piirkond on olnud ajalooliselt tuntud ka selliste piimatoodete nagu juust, jäätis ja või tootmise poolest, kuna piirkonna agrokliimaatilised tingimused on piima tootmiseks soodsad. Või ongi üks „Sobao Pasiego” põhilistest koostisainetest: see mõjutab oluliselt toote iseloomulikke omadusi ja eristab seda muudest sama liiki kondiitritoodetest, mille valmistamiseks kasutatakse muid rasvaineid, nagu margariini. See on samuti näide geograafilise piirkonna tähtsusest „Sobao Pasiego” maine ja eripära loomisel.

„Sobao Pasiego” arvestatav kuulsus ja maine ilmsid Hispaania eri piirkondades hiljuti läbi viidud tarbijauuringus, mille kohaselt kümnest küsitletust üheksa tundis toodet ja üle 73 % märkisid seda eriti maineka tootena. Ka toote algupära tuntakse hästi, kuna üle 80 % küsitletutest teadis, et toode pärineb Kantaabriast, ning kuigi tegemist on vaid väikese piirkonnaga, oskas üle 35 % küsitletutest seostada toodet Pasi jõe piirkonnaga.

4.7. Kontrolliasutus:

Nimi: Oficina de Calidad Alimentaria de Cantabria (ODECA)

Aadress: C/Héroes del 2 de Mayo, 27
39600 Muriedas (Cantabria)
ESPAÑA

Telefon: +34 942 26 98 55

Faks: +34 942 26 98 56

E-post: odec@odeca.es

Laad ja tunnused: avalik-õiguslik asutus

4.8. Märgistus:

Lisaks kohustuslikele märgistustele, mis on ette nähtud üldiste õigusaktidega, peab etiketil olema järgmine teave:

— geograafilise tähise nimi „Sobao Pasiego”;

— märke „Indicación Geográfica Protegida” või „IGP” („kaitstud geograafiline tähis” või „KGT”).

See teave peab olema paigutatud samale väljale ning esitatud nähtavate, loetavate ja kustumatute tähtedega ning selle suurus peab ületama muu etiketil esitatava teabe suurus.

Samuti tuleb eelnevalt kontrolliasutuse nõusoleku saanud etiketil või lisaetiketil esitada järgmine teave nii, et see ei varjaks üldiste õigusaktidega ette nähtud teavet:

— geograafilise tähise logo;

— kontrolliasutuse antud kontrollnumber;

— kontrolliasutuse nimi.

PARANDUSED

Kutse märkuste esitamiseks vastavalt järelevalveameti ja kohtu asutamise kohta sõlmitud EFTA riikide lepingu protokoll nr 3 I osa artikli 1 lõikele 2 riigiabi andmise kohta seoses allutatud kindlustusandjate maksustamisega Liechtensteinis, parandus

(Käesolev tekst tühistab ja asendab 26. märtsi 2009. aasta Euroopa Liidu Teatajas C 72 lk 50 avaldatud teksti)

(2009/C 75/16)

„Kutse märkuste esitamiseks vastavalt järelevalveameti ja kohtu asutamise kohta sõlmitud EFTA riikide lepingu protokoll nr 3 I osa artikli 1 lõikele 2 riigiabi andmise kohta seoses allutatud kindlustusandjate maksustamisega Liechtensteinis

Vastavalt järelevalveameti ja kohtu asutamise kohta sõlmitud EFTA riikide lepingu protokoll nr 3 I osa artikli 1 lõikele 2 algatas EFTA järelevalveamet menetluse 24. septembri 2008. aasta otsusega nr 620/08/COL, mis on esitatud käesolevale kokkuvõttele järgnevatel lehekülgedel autentse keeles. Liechtensteini ametiasutustele on sellest teatamiseks saadetud otsuse koopia.

EFTA järelevalveamet palub EFTA riikidel, ELi liikmesriikidel ja huvitatud isikutel saata märkused kõnealuse meetme kohta ühe kuu jooksul käesoleva teatise avaldamisest aadressil:

EFTA Surveillance Authority
Registry
Rue Belliard 35
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Märkused edastatakse Liechtensteini ametiasutustele. Märkusi esitavad huvitatud isikud võivad kirjalikult taotleda neid käsitlevate andmete konfidentsiaalsust, täpsustades taotluse põhjused.

KOKKUVÕTE

Menetluse algatas EFTA järelevalveamet, saates 14. märtsil 2007 Liechtensteini ametiasutustele teabenõude.

18. detsembri 1997. aasta seaduse alusel, millega muudeti Liechtensteini maksuseadust⁽¹⁾, kehtestasid Liechtensteini ametiasutused allutatud kindlustusandjate suhtes kohaldatavad maksustamise erieeskirjad.

Maksuseaduse artikli 82a lõike 1 kohaselt on allutatud kindlustusandjate kapitalimaks 1 % ettevõtja omakapitalist. Üle 50 miljoni EUR suuruse omakapitali korral vähendatakse maksumäära 0,75 promillini (‰) ja üle 100 miljoni EUR suuruse omakapitali korral 0,5 promillini (‰). Kapitalimaksu üldine määr on 2 %.

Maksuseaduse artiklis 82a, mida tuleb lugeda koostoimes artikliga 73, viidatakse sellele, et allutatud kindlustusandjatel ei ole kohustust tasuda tulumaksu.

Lisaks on maksuseaduse artikli 88d lõike 3 kohaselt allutatud kindlustusandjate aktsiad või osad vabastatud kupongimaksust. Tavaliselt on sellise maksu määr 4 %.

EFTA järelevalveameti esialgse arvamuse kohaselt on allutatud kindlustusandjad EMP lepingu artikli 61 lõike 1 tähenduses ettevõtjad, kes pakuvad teenuseid ühele ettevõtjale või konkreetselt piiritletud ettevõtjate rühmale. Kindlustuse pakkumine on teenus, mis on üldjuhul majandustegevus. Allutatud kindlustusandja saab tavaliselt pakutud teenuste eest tulu. Asjaolu, et teenust osutatakse kas ainult ühele kliendile või piiratud hulga klientidele, ei tähenda seda, et see ei ole majandustegevus.

⁽¹⁾ Liechtensteini maksuseaduse muutmise seadus, 18. detsember 1997, avaldatud 1998. aasta ametlikus väljaandes nr 36.

Tulumaksuvabastus ja kapitalimaksu vähendamine vastavad EFTA järelevalveameti esialgsel hinnangul ka ülejäänud tingimustele, mille kohaselt on nende puhul tegemist riigiabiga EMP lepingu artikli 61 lõike 1 tähenduses.

Täielik või osaline maksuvabastus toob kaasa riigi vahendite vähenemise. Ettevõtjatele on antud eelised, sest nad on vabastatud maksudest, mida nad üldjuhul peaksid tasuma oma eelarvest. Abikõlblikud ettevõtjad pakuvad selliseid teenuseid, millega kauplevad EMP lepingu osalised, ja seega on need avatud piiriülesele konkurentsile. Meetmed on valikulised, sest neid kohaldatakse ainult kindlaks määratud ettevõtjate rühma suhtes. EFTA järelevalveamet on seisukohal, et selline valikulisus ei saa olla maksusüsteemi loogiline osa.

Sama kehtib ka kupongimaksu suhtes. Erinevus seisneb aga selles, et kupongimaks on kinnipeatav maks. Kupongimaksuvabastus annab seega eelise allutatud kindlustusandja omanikele, kes on tavaliselt (suur)ettevõtjad. Seega saavad sellised ettevõtjad abimeetmest otsest kasu. Lisaks võivad allutatud kindlustusandjad kupongimaksuvabastusest ka kaudset kasu kaasa. See muudab nad investorite jaoks atraktiivsemaks ja seega muutub tänu kõnealusele meetmele nende juurdepääs kapitalile lihtsamaks.

EMP lepingu artikli 61 lõikes 1 nimetatud toetusmeetmed on üldiselt kokkusobimatud EMP lepingu tingimustega, välja arvatud juhul, kui nad kuuluvad EMP lepingu artikli 61 lõikes 2 või 3 sätestatud erandite alla. EFTA järelevalveamet on esialgu seisukohal, et ühtegi nimetatud sätete kohast erandit ei saa allutatud kindlustusandjate maksustamise suhtes Liechtensteinis kohaldada. Kuna meetmed võeti pärast Liechtensteini ühinemist EMP lepinguga, tuleks EMP lepingu tingimustega kokkusobimatu abi üldjuhul tagasi maksta.

Kokkuvõte

Eelnevatele kaalutlustele toetudes otsustas EFTA järelevalveamet vastavalt EMP lepingu artikli 1 lõikele 2 alustada ametliku uurimismenetluse. Huvitatud isikuid kutsutakse üles esitama oma märkused ühe kuu jooksul käesoleva otsuse avaldamisest *Euroopa Liidu Teatajas*.

EFTA SURVEILLANCE AUTHORITY DECISION

No 620/08/COL

of 24 September 2008

to initiate the procedure provided for in Article 1(2) in Part I of Protocol 3 to the Surveillance and Court Agreement with regard to the taxation of captive insurance companies according to the Liechtenstein Tax Act

(Liechtenstein)

THE EFTA SURVEILLANCE AUTHORITY ⁽¹⁾,

Having regard to the Agreement on the European Economic Area ⁽²⁾, in particular to Article 61 to 63 and Protocol 26 thereof,

Having regard to the Agreement between the EFTA States on the Establishment of a Surveillance Authority and a Court of Justice ⁽³⁾, in particular to Article 24 thereof,

Having regard to Article 1(2) of Part I and Article 4(4) and 6 of Part II of Protocol 3 to the Surveillance and Court Agreement ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Hereinafter referred to as the Authority.

⁽²⁾ Hereinafter referred to as "the EEA Agreement".

⁽³⁾ Hereinafter referred to as "the Surveillance and Court Agreement".

⁽⁴⁾ Hereinafter referred to as "Protocol 3".

Having regard to the Authority's Guidelines ⁽¹⁾ on the application and interpretation of Articles 61 and 62 of the EEA Agreement, and in particular the chapter dealing with the application of State aid rules to measures relating to direct business taxation ⁽²⁾,

Having regard to the Authority's Decision of 14 July 2004 on the implementing provisions referred to under Article 27 of Part II of Protocol 3 ⁽³⁾,

Whereas:

I. FACTS

1. Procedure

By letter dated 14 March 2007 (Event No 393563), the Authority sent a request for information to the Liechtenstein authorities, inquiring about various tax derogations for certain company types under the Liechtenstein Tax Act. The Liechtenstein authorities replied by letter dated 30 May 2007 (Event No 423398).

By letter dated 12 July 2007 (Event No 428102), the Authority requested more information. In this letter the Authority also informed the Liechtenstein authorities that if the Authority found that the preferential taxation in favour of captive insurance companies constituted State aid within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement, this aid might constitute unlawful aid within the meaning of Article 1(f) in Part II of Protocol 3. The Authority informed the Liechtenstein authorities that unlawful aid might be subject to recovery according to Article 14 in Part II of Protocol 3.

The Liechtenstein authorities provided a response by letter dated 29 August 2007 (Event No 437041). On 31 October 2007, the case was discussed by the Authority and the Liechtenstein authorities. The Liechtenstein authorities submitted further information by letter dated 3 December 2007 (Event No 456325). The Liechtenstein authorities presented further information in another meeting with the Authority on 18 December. The Authority requested further information on 20 December 2007 (Event No 458438). The Liechtenstein authorities responded by letter dated 1 February 2008 (Event No 463410). Further clarifications were submitted by the Liechtenstein authorities by email.

2. Scope of this decision

The current investigation only concerns the treatment of captive insurance companies under the Liechtenstein Tax Act (*Gesetz über die Landes- und Gemeindesteuern*, hereinafter: "the Tax Act") ⁽⁴⁾. Other tax measures referred to by the Authority in its letter of 14 March 2007 are not covered by the present procedure.

3. Description of the Liechtenstein taxes on companies

3.1. General provisions

3.1.1. Income and capital tax

Part 4, heading A — The company taxes ("*Die Gesellschaftssteuern*") — Sections 73 to 81 of the Tax Act comprises two taxes relating to companies:

— a business **income tax** (*Ertragssteuer*). According to Section 77 of the Tax Act this tax is assessed on the entire annual net income. Taxable net income is the entire revenues minus company expenditures (including write-offs and other provisions). The income tax rate depends on the ratio of net income to taxable capital and lies between 7,5 % and 15 % ⁽⁵⁾. This tax rate may be increased by 1 percentage point to, at most, 5 percentage points depending on the relation between dividends and taxable capital. The maximum income tax is therefore 20 %,

⁽¹⁾ Guidelines on the application and interpretation of Articles 61 and 62 of the EEA Agreement and Article 1 of Protocol 3, adopted and issued by the Authority on 19 January 1994, published in the *Official Journal of the European Union* (hereinafter referred to as OJ L 231, 3.9.1994, p. 1) and EEA Supplement No 32 of 3 September 1994, p. 1. Hereinafter referred to as the State Aid Guidelines. The updated version of the State Aid Guidelines is published on the Authority's website:
<http://www.eftasurv.int/fieldswork/fieldstateaid/guidelines/>

⁽²⁾ This Chapter was introduced with Authority's Decision No 149/99/COL of 30 June 1999, published in OJ L 137, 8.6.2000, p. 26 and EEA Supplement No 26 of 8 June 2000, p. 11.

⁽³⁾ Decision 195/04/COL of 14 July 2004 published in OJ C 139, 25.5.2006, p. 57 and EEA Supplement No 26 of 25 May 2006, p. 1 as amended by Decision 319/05/COL of 14 December 2005 published in OJ C 286, 23.11.2006, p. 9 and EEA Supplement No 57 of 23 November 2006, p. 31.

⁽⁴⁾ Liechtensteinisches Landesgesetzblatt 1961, Nr. 7, with subsequent amendments.

⁽⁵⁾ The net profit is set in relation to the taxable capital. The tax rate is then set at half the percentage which the net profit constitutes of the taxable capital. However, there is a minimum level of 7,5 % and a maximum ceiling of 15 %, see Section 79(2) of the Tax Act.

- a **capital tax** (*Kapitalsteuer*). According to Section 76 of the Tax Act the basis for this tax is the paid-up capital stock, joint stock, share capital, or initial capital as well as the reserves of the company constituting company equity. Taxes are assessed at the end of the company's business year (generally on 31 December). The tax rate for the capital tax is 2 %.

Pursuant to Section 73 of the Tax Act, legal persons operating commercial businesses in Liechtenstein pay income and capital taxes. Foreign companies operating a branch in Liechtenstein are also subject to the income and capital tax, see Section 73(e) of the Tax Act.

3.1.2. Coupon tax

Part 5 of the Tax Act concerns the so-called **coupon tax**. According to Section 88(a)(1) of the Tax Act, Liechtenstein levies a tax on coupons. Further details are given in Section 88(b)-(e). The coupon tax is levied on the coupons of securities (or documents equal to securities) issued by "a national". This notion covers any person who has the place of residence, domicile or statutory seat in Liechtenstein. It also covers undertakings that are registered in the public register of Liechtenstein.

The coupon tax applies to companies the capital of which is divided into shares, and it is levied at the rate of 4 % on any distribution of dividends or profit shares (including distributions in the form of shares).

The coupon tax is a withholding tax, which falls on the investor as the ultimate tax payer (*Steuerträger*), but is withheld on the level of the company. According to Section 88(i) of the Tax Act, the person liable to pay for a coupon is liable to pay the tax ⁽¹⁾. Section 88(k) of the Tax Act stipulates that the sum paid out for a coupon must be reduced by the amount of the tax levied on such coupons ⁽²⁾. Thus, as the Liechtenstein authorities have confirmed, ultimately it is the investor entitled to payment of the coupon tax the one bearing the financial burden of the tax.

3.2. Special tax provisions concerning captive insurance companies

3.2.1. The introduction of specific legislation on captive insurance companies

By virtue of Act of 18 December 1997 on the amendment of the Liechtenstein Tax Act ⁽³⁾, the Liechtenstein authorities introduced special tax rules applicable to captive insurance companies. Section 82(a) and 88(d)(3) were introduced into the Tax Act with effect from 1998 onward and still apply today. The Liechtenstein authorities have stated that the provision was introduced in order to establish and develop the captive insurance sector as a new field of economic activity in Liechtenstein.

Captive insurance companies are however not defined in the Tax Act. There is a reference in Article 82(a) according to which captive insurance companies are "[i]nsurance companies in accordance with the definition of the Insurance Supervision Law, which exclusively engage in captive insurance (*"Eigenversicherung"*)". In general, the notion of a captive insurer describes a subsidiary company formed to insure or reinsure the risks of its parent and or associated group companies. According to Article 2(b) of Directive 2005/68/EC, the so-called Reinsurance Directive ⁽⁴⁾, "captive reinsurance undertaking means a reinsurance undertaking owned either by a financial undertaking other than an insurance or a reinsurance undertaking or a group of insurance or reinsurance undertakings to which Directive 98/78/EC applies, or by a non-financial undertaking, the purpose of which is to provide reinsurance cover exclusively for the risks of the undertaking or undertakings to which it belongs or of an undertaking or undertakings of the group of which the captive reinsurance undertaking is a member."

According to the Liechtenstein authorities, approximately 13 captive insurance companies have profited from the specific tax regime. Currently, 11 out of these 13 companies still fall under Section 82(a) of the Tax Act.

3.2.2. Income and capital tax

Part 4, heading B of the Tax Act — Special company taxes (*"Besondere Gesellschaftssteuern"*) — Sections 82 to 88 of the Tax Act contains special tax provisions for certain company forms such as insurance companies, holding companies, domiciliary companies and investment undertakings. Section 82(a) of the Tax Act refers to captive insurance companies.

⁽¹⁾ Article 88(i) of the Tax Act reads: "[s]teuerpflichtig ist der Schuldner des Coupons oder der steuerbaren Leistung".

⁽²⁾ Article 88(k) of the Tax Act reads: "Der Betrag, mit dem der Coupon eingelöst wird, oder die steuerbare Leistung ist bei der Auszahlung, Überweisung, Gutschrift oder Verrechnung ohne Rücksicht auf die Person des Gläubigers um die Steuer zu kürzen."

⁽³⁾ By virtue of Act of 18 December 1997 on the amendment of the Liechtenstein Tax Act, Law Gazette 1998, No 36.

⁽⁴⁾ Incorporated into the EEA Agreement by OJ Decision No 59/2006 of 2 June 2006. It entered into force on 1 June 2007.

Pursuant to Article 82(a) paragraph 1 of the Tax Act, “[i]nsurance companies in accordance with the definition of the Insurance Supervision Law, which exclusively engage in captive insurance (“Eigenversicherung”), pay a capital tax of 1 ‰ on the company’s own capital, cf. Section 82(a)(1) of the Tax Act. For the capital exceeding 50 million the tax rate is reduced to 0,75 ‰ and for the capital in excess of 100 million to 0,5 ‰”⁽¹⁾.

In other words, instead of paying the normal 2 ‰ capital tax, captive insurance companies are only obliged to pay 1 ‰ hereof, and this rate is even further reduced for amounts exceeding CHF 50 and CHF 100 million.

By virtue of paragraph 2 of Article 82(a) of the Tax Act, insurance companies which engage in captive insurance and ordinary insurance activities for third parties are nevertheless liable to regular capital and income tax according to Sections 73 to 81 of the Tax Act for that part of their activities which concerns third party insurance.

As Article 82(a) of the Tax Act constitutes a *lex specialis* with respect to Article 73 of the same Act, it can *a contrario* be concluded that captive insurance companies do not pay income tax⁽²⁾.

In conclusion, captive insurance companies only pay a reduced capital tax as described in Section 82(a)(1) of the Tax Act and no income tax.

3.2.3. Coupon tax

By virtue of Article 88(d)(3) of the Tax Act, shares or parts of captive insurance companies are exempted from payment of the coupon tax.

4. Comments by the Liechtenstein authorities

The Liechtenstein authorities underline that captive insurance companies as such do not profit from the tax exemption. The tax exemptions only apply to those parts of the insurance companies dealing with the captive insurance. In contrast, income and capital tax are fully levied for the part which concerns third party insurance.

From that, the Liechtenstein authorities draw the following conclusions: Firstly, that a captive insurance company is not a financial vehicle designed to generate profits, but is limited to managing internal risks. For that reason, the captive insurance company does not exercise any economic activity and does not constitute an undertaking within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement. There is no market for captive insurance companies as this kind of activity can only be offered to the respective parent and its group members.

Secondly, no advantage would be involved as the activity is limited to the administration of risks and holding funds. Third, in certain countries — like Germany — the income generated by a captive insurance company is taxed at the level of the parent company. In other words, if the company was also taxed in Liechtenstein, there would be a double taxation problem, so the non-taxation in Liechtenstein does not lead to an advantage. It is further argued that the taxation of captive insurance companies is a result of the nature and general scheme of Liechtenstein taxation. The generation of profits is not the primary objective of captive insurance companies. The Liechtenstein authorities also point to EU Member States which offer a favourable regulatory environment for captive insurance companies.

Fourthly, the tax benefits are not selective as there is no preferential treatment of undertakings which find themselves in a comparable factual and legal situation with others. In the view of the Liechtenstein authorities captive insurance activities cannot be compared to the activities of other insurance companies.

In any event, there would be no distortion of competition as the captive insurance companies do not compete with other insurers for business. Article 5(1) of the EU Merger Regulation establishes that intra group turnover must not be taken into account in assessing whether a transaction reaches a Community dimension. In the opinion of the government, this illustrates that internal transactions do not affect competition.

⁽¹⁾ Translation made by the services of the Authority.

⁽²⁾ See also letter of 30 May 2007 from the Liechtenstein authorities.

II. ASSESSMENT

1. The presence of State aid

Article 61(1) of the EEA Agreement reads as follows:

“Save as otherwise provided in this Agreement, any aid granted by EC Member States, EFTA States or through State resources in any form whatsoever which distorts or threatens to distort competition by favouring certain undertakings or the production of certain goods shall, in so far as it affects trade between Contracting Parties, be incompatible with the functioning of this Agreement.”

1.1. Income and capital tax

1.1.1. Presence of State resources

The aid measures must be granted by the State or through State resources.

Whereas the capital tax rate in Liechtenstein is currently set at 2 %, captive insurance companies are subject to a reduced capital tax of 1 % (0,75 % for the capital exceeding CHF 50 million and 0,5 % for the capital in excess of CHF 100 million). Moreover, captive insurance companies are further fully exempted from payment of income tax.

The granting of a full or partial tax exemption involves a loss of tax revenues for the State which is equivalent to consumption of State resources in the form of fiscal (tax) expenditure ⁽¹⁾. The State in Liechtenstein foregoes revenues corresponding to the non-payment of income tax and the payment of a reduced capital tax rate.

For these reasons, the Authority considers that the special provisions on income and capital tax applicable to captive insurance companies are granted through State resources.

1.1.2. Favouring certain undertakings or the production of certain goods

1.1.2.1. Undertaking

According to the European Court of Justice, the notion of an undertaking in the sense of Article 87 EC, which corresponds to Article 61(1) of the EEA Agreement, encompasses “every entity engaged in an economic activity, regardless of the legal status of the entity and the way in which it is financed” ⁽²⁾. Even economic activities without profit motives can constitute economic activities where the entities carrying out the activity are competing with other profit seeking undertakings ⁽³⁾.

In general, captive insurance companies provide various kinds of insurance services to a limited and defined group of entities seeking insurance coverage and not to the public at large. They are in this sense “captive”. Often there may be a large corporation that establishes such a company to provide it with insurance coverage instead of alternatively requesting insurance on the general market for such services. In addition to provide insurance for the parent company the captive insurer may also provide insurance to other undertakings in the same company group. It may also provide insurance to undertakings which are not in the same ownership group but which are affiliated for example through a vertical relationship. It may also be that various independent undertakings go together and establish a captive insurance company. This could be the case for example for various cooperative undertakings, housing associations or companies in the same branch of industry seeking insurance coverage for certain specific risks.

For their services the captive insurance companies would need to charge premiums, establish an adequate capital base, fulfil solvency requirements and other requirements according to EEA and national legislation. In their business activity they would, as other insurance companies, seek reinsurance or they may themselves be reinsurance undertakings.

⁽¹⁾ See point 3(3) on the Authority’s State Aid Guidelines to Business Taxation.

⁽²⁾ Joined Cases C-180/98 to C-184/98 Pavlow [2000] ECR I-6451, paragraph 75.

⁽³⁾ Case C-222/04 Cassa di Risparmio di Firenze SpA [2006] ECR I-289 paragraph 123; see also Commission Decision of 16 September 1997 on State aid for Gemeinnützige Abfallverwertung GmbH (OJ L 159, 3.6.1998, p. 58).

In its decision on an aid scheme for captive insurance companies in Åland, the Commission took the view that captive insurance companies were offsetting the risks on the insurance market through internal reinsurance. In that respect, reinsurance of subsidiaries did not constitute a separate insurance market since subsidiaries could normally be insured by other companies operating on the open market. ⁽¹⁾ Liechtenstein has not pointed to factual differences compared to the situation in Finland, but merely argues that the Commission is wrong in its assessment.

Providing insurance is a service, which in principle is an economic activity. Even in cases where a captive insurance company only offers its insurance services against remuneration to a parent company, in which case the service is not delivered on an open market, the service in question would still be a financial service. A captive insurance company is set up as any other company and would normally charge for the services it provides. A captive insurance company would thus earn an income for services it provides which is an element that indicates that the activity is of an economic nature.

The company deciding to buy its services from a captive insurance company would presumably only do so if that is more economically advantageous than buying the service from other insurance companies. The captive insurance company is therefore subject to competitive pressure from the market in its delivery of its services since, if its prices would increase, the buyer of the service would turn elsewhere for the procurement of the service. The fact that the service may, in many cases, be delivered to only one customer does not remove it from being an economic activity provided on a market. Many companies in different markets have only one buyer of its service, which does not mean that they are not undertakings for the purposes of EEA competition law. Services or goods are provided on the market even if the purchaser may be only one.

Moreover, the Liechtenstein authorities have not claimed that Liechtenstein law prohibits a captive insurer to provide services to several different companies belonging to the same group, being in some way affiliated or being completely independent of each other. Indeed, Liechtenstein law does not seem to limit the captive insurance companies to supply its services to only one buyer, the parent company, or for that matter a group of companies receiving the captive services. As far as the Authority understands, the captives insurance companies are free to offer their services to any other company. The only limitation is that for tax purposes, services offered to other entities will be subject to normal taxation. The captive insurance companies are thus free to offer their services on the market, in addition to providing insurance to its parent company or a closed circle of companies. The aid scheme in question therefore benefits undertakings that perform an economic activity in competition on the market.

Finally, the aid may also potentially benefit the groups to which the captive insurance companies belong. Such groups will normally be undertakings.

For these reasons, in the preliminary view of the Authority, captive insurance companies are undertakings in the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement.

1.1.2.2. Advantage

The measure confers the captive insurances falling under Section 82(a) of the Tax Act an advantage by relieving them of charges (non-payment of income tax and only a reduced payment of a capital tax) that would normally be borne from their budgets.

The payment of taxes is an operating cost related to purchases in the normal course of an undertakings' economic activity, which is normally borne by the undertaking itself. In general, a lower rate of taxation than what normally would be due or an exemption from paying taxes confers an advantage on the eligible companies. They are granted an advantage because the operating costs which those undertakings will have to put up with are reduced in accordance with the amount of exempted tax rate.

The preliminary view of the Authority is therefore that the special tax rules applicable to captive insurance companies which fully or partially exempt them from taxes therefore entail the granting of an economic advantage. The same rules could also constitute an advantage to the groups to which they belong.

1.1.2.3. Selectivity

For a measure to be aid it must be selective in that it favours "*certain undertakings or the production of certain goods*".

⁽¹⁾ Commission Decision of 10 July 2002 on the aid scheme implemented by Finland for Åland Islands captive insurance companies, OJ 2002, L 329/22, paragraph 45.

Section 82(a) of the Tax Act lists captive insurance companies as eligible to profit from a lower capital tax rate than the generally applicable rate which other undertakings, including third party insurers, are subject to. Similarly, the captive companies benefit from a full exemption from income tax.

As the Tax Act provides for a further tax reduction for those captive companies which have capital exceeding CHF 50 million or CHF 100 million respectively, an additional tax advantage is granted to larger captive companies.

For these reasons, the Authority preliminary considers that the tax rules in favour of captive insurance companies are materially selective.

A specific tax measure can nevertheless be justified by the logic of the tax system if it is consistent with it ⁽¹⁾. Measures intended partially or wholly to exempt firms in a particular sector from the charges arising from the normal application of the general system may constitute State aid if there is no justification for this exemption on the basis of the nature and logic of the general system ⁽²⁾. Therefore, even if being materially selective, the specific tax rules applicable to captive insurance companies will not be selective in the sense of Article 61(1) of the EEA Agreement if the rule is justified by the nature and general scheme of the Liechtenstein tax system.

For this assessment, the Authority must consider whether the special tax rules applicable to captive insurance companies meet the objectives inherent in the tax system itself, or whether it pursues other objectives not enshrined therein. The Authority must analyse the national tax system of Liechtenstein irrespective of whether captive insurance companies enjoy similar tax advantages in other EEA States.

According to constant case law, it is for the EFTA State that has introduced a differentiation between undertakings in relation to charges to show that it is actually justified by the nature and general scheme of the system in question ⁽³⁾.

The Liechtenstein authorities have stated that this tax concession was introduced in order to establish and develop the captive insurance sector as a new field of economic activity in Liechtenstein. In the view of the Authority, this is an economic purpose not inherent to taxation which therefore does not fall within the logic of a tax system ⁽⁴⁾.

The Liechtenstein authorities have however argued that taxation of captive insurance companies would lead to double taxation of the same earnings. They quote the example of the profits of captive insurance companies being taxed in Germany, which might lead to a double taxation if the same profits were taxed in Liechtenstein.

The avoidance of double taxation is nowhere reflected in the Liechtenstein Tax Act or in the history of its introduction. To the contrary, in the Authority's view, the following aspects indicate that the logic behind the tax exemptions neither has the effect nor the purpose of avoiding double taxation. First, the reduced tax is not limited to situations where a double taxation would occur. Second, the tax is not reduced to zero where the taxation in another State would exceed the normally applicable tax rate in Liechtenstein. Third, the captive insurance companies are partially exempted from the general capital tax in Liechtenstein simply because they carry out their specific services in the given organisational form. Fourth, the particular capital taxation for captives is digressive in nature as the tax rate decreases when the taxable capital exceeds certain thresholds. In the Authority's view, had the purpose of introducing a differentiated taxation for captive insurance companies been to avoid double taxation, digressivity would not seem to be the appropriate tool to achieve such an objective.

At this stage of the procedure, the Authority cannot see that the various tax exemptions can be considered to be inherent in the nature and general scheme of the Liechtenstein tax system. The preliminary view of the Authority is therefore that these measures are selective in the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement.

⁽¹⁾ Case E-6/98 *Norway v EFTA Surveillance Authority*, [1999] EFTA Court Report, p. 76, paragraph 38; Joined Cases E-5/04, E-6/04 and E-7/04 *Fesil and Finnjord, PIL and Others and Norway v EFTA Surveillance Authority*, [2005] EFTA Court Report, p. 117, paragraphs 84-85; Joined Cases T-127/99, T-129/99 and T-148/99 *Territorio Histórico de Alava et al v Commission* [2002] ECR II-1275, paragraph 163, Case C-143/99 *Adria-Wien Pipeline* [2001] ECR I-8365, paragraph 42; Case T-308/00 *Salzgitter v Commission* [2004] ECR II-1933 paragraph 42, Case C-172/03 *Wolfgang Heiser* [2005] ECR I-1627, paragraph 43.

⁽²⁾ Case E-6/98 *Norway v EFTA Surveillance Authority*, cited above, paragraph 38; Joined Cases E-5/04, E-6/04 and E-7/04 *Fesil and Finnjord, PIL and others and Norway v EFTA Surveillance Authority*, cited above, paragraphs 76-89; Case 173/73 *Italy v Commission* [1974] ECR 709, paragraph 16.

⁽³⁾ Case E-6/98 *Norway v EFTA Surveillance Authority*, mentioned above, paragraph 67, Case C-159/01 *Netherlands v Commission*, ECR [2004] I-4461, paragraph 43.

⁽⁴⁾ See for a similar argumentation, Commission Decision of 17 February 2003 on the State aid implemented by the Netherlands for international financing activities paragraph 95.

1.1.3. *Distortion of competition and effect on trade between Contracting Parties*

In order to fall under Article 61(1) of the EEA Agreement, the measure must distort or threaten to distort competition and affect trade between the Contracting Parties.

For a measure to distort competition it is sufficient that the recipient of the aid competes with other undertakings on markets open to competition and that the measure concerned affects intra-Community trade by financially strengthening the position of an undertaking compared with other undertakings competing in intra-Community trade ⁽¹⁾.

The grant of a tax reduction to captive insurance companies strengthens and reinforces their position towards other companies offering insurance services in the European Economic Area. As the Commission pointed out in the above mentioned Åland decision, the insurance market is an open market and companies belonging to a group can normally insure their risks with non-affiliated insurers ⁽²⁾.

Since the insurance services which the eligible companies carry out are activities which are the subject of trade between the Contracting Parties, intra-EEA trade is equally deemed to be affected ⁽³⁾. In addition, trade is deemed to be affected as the measure could also benefit the groups to which the captive insurers belong, which may be active in markets open to cross-border competition.

1.2. **Coupon tax**

1.2.1. *Presence of State resources*

As mentioned above, the aid measures must be granted by the State or through State resources.

The granting of a tax exemption involves a loss of tax revenues for the State which is equivalent to consumption of State resources in the form of fiscal (tax) expenditure ⁽⁴⁾. By exempting shares or parts of captive insurance companies from payment of coupon tax, the State in Liechtenstein foregoes revenues corresponding to the non-payment of coupon taxes.

Thus, the coupon tax exemption is granted through State resources.

1.2.2. *Favouring certain undertakings or the production of certain goods*

First, the aid measure must confer on the beneficiaries advantages that relieve them of charges that are normally borne from their budget. Second, the aid measure must be selective in that it favours "*certain undertakings or the production of certain goods*".

The measure confers the investors in captive insurance companies an advantage by relieving them of charges (non payment of coupon tax) they would normally be subject to. By exempting shares or parts of captive insurance companies from payment of the coupon tax, the Liechtenstein legislation makes it more attractive to invest in captive insurance companies than in other undertakings, where their investments are subject to payment of coupon tax. Therefore, investors in captive insurance companies are granted an advantage. A lower rate of taxation than what normally would be due or an exemption from paying taxes confers an advantage to the undertakings investing in captive insurance companies ⁽⁵⁾.

The preliminary view of the Authority is therefore that the exemption from payment of coupon tax applicable to shares or parts of captive insurance companies entails the granting of an economic advantage to the undertakings owning them.

As mentioned above, this tax exemption also grants an indirect advantage to the captive insurance companies which become more attractive for investors and thus makes capital more easily accessible for the former ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Case T-214/95 *Het Vlaamse Gewest v Commission* [1998] ECR II-717, Case 730/79 *Philip Morris v Commission* [1980] ECR 2671, paragraph 11.

⁽²⁾ Commission Decision of 10 July 2002 on the aid scheme implemented by Finland for Åland Islands captive insurance companies, published on OJ L 329, 5.12.2002, p. 22, paragraphs 44 and 46.

⁽³⁾ Commission Decision of 10 July 2002 on the aid scheme implemented by Finland for Åland Islands captive insurance companies, cited above, paragraph 47.

⁽⁴⁾ See point 3(3) on the Authority's State Aid Guidelines to Business Taxation.

⁽⁵⁾ In case of investors which are private persons, the grant of a tax exemption does not constitute State aid within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement.

⁽⁶⁾ Commission Decision of 21 January 1998 on tax concessions under § 52(8) of the German Income Tax Act, published on OJ L 212, 30.7.1998, p. 50. Case C-156/98 *Germany v Commission* ECR [2000] I-6857, paragraph 26.

Second, the measure is selective since it only concerns undertakings that have created or invested in a captive insurance company as well as the insurance companies themselves. As the European Commission held in its decision regarding the treatment of captive insurance companies in Åland ⁽¹⁾, the creation of this type of companies requires an economic strength and is therefore normally undertaken mainly by large companies or groups of companies. Normally, the group needs to be large enough to generate a turnover that will allow the captive insurance company to generate a high enough turnover to cover the fixed costs and obtain a profit. The measure therefore favours larger companies to the detriment of companies which cannot afford the establishment of captive insurance companies.

For these reasons, the Authority preliminary considers that the exemption from coupon tax on dividends and profit shares from captive insurance companies is materially selective.

As mentioned above, a specific tax measure can nevertheless be justified by the logic of the tax system if it is consistent with it ⁽²⁾.

The arguments presented above in relation to income and capital tax applies equally to the exemption from coupon tax.

At this stage of the procedure, the Authority is therefore of the preliminary opinion that the exemption from payment the coupon tax is selective in the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement.

1.2.3. *Distortion of competition and effect on trade between Contracting Parties*

In order to fall under Article 61(1) of the EEA Agreement, the measure must distort or threaten to distort competition and affect trade between the Contracting Parties.

For a measure to distort competition it is sufficient that the recipient of the aid competes with other undertakings on markets open to competition and that the measure concerned affects intra-Community trade by financially strengthening the position of an undertaking compared with other undertakings competing in intra-Community trade ⁽³⁾.

In addition to the reasons mentioned above under Section II.1.1.3, the Authority notes that the undertakings that own captive insurance companies are normally large companies or groups of companies that naturally compete offering goods and/or services in the European Economic Area.

The Authority's preliminary view is that the exemption from paying a coupon tax distorts competition and has an effect on trade between the Contracting Parties within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement.

1.3. **Conclusion**

Against the background of the above, the Authority is of the preliminary view that the special tax rules applicable to captive insurance companies in Liechtenstein constitute State aid within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement.

2. **Procedural requirements**

Pursuant to Article 1(3) of Part I of Protocol 3, "*the EFTA Surveillance Authority shall be informed, in sufficient time to enable it to submit its comments, of any plans to grant or alter aid. [...] The State concerned shall not put its proposed measures into effect until the procedure has resulted in a final decision*".

The special rules regarding the capital, income and coupon taxes applicable to captive insurance undertakings were introduced into the Tax Act in 1998, i.e. after the entry into force of the EEA Agreement. The Liechtenstein authorities did not notify this amendment of the Tax Act to the Authority. The Authority therefore draws the preliminary conclusion that the Liechtenstein authorities have not respected their obligations pursuant to Article 1(3) of Part I of Protocol 3.

⁽¹⁾ Commission Decision of 10 July 2002 on the aid scheme implemented by Finland for Åland Islands captive insurance companies, published on OJL 329, 5.12.2002, p. 22.

⁽²⁾ Case E-6/98 Norway v EFTA Surveillance Authority, cited above, paragraph 38; Joined Cases E-5/04, E-6/04 and E-7/04 Fesil and Finnjord, PIL and others and Norway v EFTA Surveillance Authority, cited above, paragraphs 84-85; Joined Cases T-127/99, T-129/99 and T-148/99 Territorio Histórico de Alava et al v Commission [2002] ECR II-1275, paragraph 163, Case C-143/99 Adria-Wien Pipeline [2001] ECR I-8365, paragraph 42; Case T-308/00 Salzgitter v Commission [2004] ECR II-1933 paragraph 42, Case C-172/03 Wolfgang Heiser [2005] ECR I-1627, paragraph 43.

⁽³⁾ Case T-214/95 Het Vlaamse Gewest v Commission [1998] ECR II-717, Case 730/79 Philip Morris v Commission [1980] ECR 2671, paragraph 11.

3. Compatibility of the aid

Support measures caught by Article 61(1) of the EEA Agreement are generally incompatible with the functioning of the EEA Agreement, unless they qualify for a derogation in Article 61(2) or (3) of the EEA Agreement.

The derogation of Article 61(2) is not applicable to the aid in question, which is not designed to achieve any of the aims listed in this provision. Nor does Article 61(3)(a) or Article 61(3)(b) of the EEA Agreement apply to the case at hand.

The aid in question is not linked to any investment in production capital. It just reduces the costs which companies would normally have to bear in the course of pursuing their day-to-day business activities and is consequently to be classified as operating aid. Operating aid is normally not considered suitable to facilitate the development of certain economic activities or of certain regions as provided for in Article 61(3)(c) of the EEA Agreement. Operating aid is only allowed under special circumstances (e.g. for certain types of environmental or regional aid), when the Authority's Guidelines provide for such an exemption. None of these Guidelines apply to the aid in question.

The Authority therefore doubts that the special tax rules applicable to captive insurance companies can be justified under the State aid provisions of the EEA Agreement.

4. Conclusion

Based on the information submitted by the Liechtenstein authorities, the Authority cannot exclude the possibility that the tax rules applicable to captive insurance companies (full exemption from payment of income and coupon tax and partial exemption from payment of capital tax) constitute State aid within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement.

Furthermore, as stated above, the Authority has doubts that these measures can be regarded as compatible under the State aid provisions of the EEA Agreement, in particular Article 61(3)(c) thereof.

Consequently, and in accordance Article 4(4) of Part II of Protocol 3, the Authority is obliged to open the procedure provided for in Article 1(2) of Part I of Protocol 3. The decision to open proceedings is without prejudice to the final decision of the Authority, which may conclude that the measures in question are compatible with the functioning of the EEA Agreement.

In light of the foregoing considerations, the Authority, acting under the procedure laid down in Article 1(2) of Part I of Protocol 3, invites the Liechtenstein authorities to submit their comments within one month of the date of receipt of this Decision.

The Authority further requests the Liechtenstein authorities to provide all documents, information and data needed for assessment of the compatibility of the above-mentioned aid measure, within the same deadline.

It invites the Liechtenstein authorities to forward a copy of this decision to the potential aid recipients of the aid immediately.

The Authority would like to remind the Liechtenstein authorities that, according to Article 14 in Part II of Protocol 3, any incompatible aid unlawfully put at the disposal of the beneficiaries will have to be recovered, unless this recovery would be contrary to the general principal of law. At this stage of the procedure, the Authority considers that neither Liechtenstein nor the beneficiaries of the aid measure under assessment can validly argue the existence of legitimate expectations. According to the case law of the Court of Justice, a diligent trader should himself be able to verify that new aid has been put into effect in accordance with the applicable procedural rules, notably Article 88 EC, corresponding to Article 1 in Part I of Protocol 3 to the Surveillance and Court Agreement. For that reason, the beneficiary of new aid, granted in contravention of that provision, can only in exceptional circumstances claim that he had legitimate expectations barring the repayment of the aid ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Cf. Case C-169/95 Spain v Commission [1997] ECR I-135, paragraph 51; Case C-24/95 Alcan Deutschland [1997] ECR I-1591, paragraph 25; and Case T-55/99 Confederación Española de Transporte de Mercancías (CETM) [2000] ECR II-3207, paragraph 121 to 131.

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Article 1

The EFTA Surveillance Authority has decided to open the formal investigation procedure provided for in Article 1(2) of Part I of Protocol 3 against Liechtenstein regarding the tax derogations in favour of captive insurance companies introduced in 1998.

Article 2

The Liechtenstein authorities are invited, pursuant to Article 6(1) of Part II of Protocol 3, to submit their comments on the opening of the formal investigation procedure within one month from the notification of this Decision.

Article 3

This Decision is addressed to the Principality of Liechtenstein.

Article 4

Only the English version is authentic.

Done at Brussels, 24 September 2008.

For the EFTA Surveillance Authority

Per SANDERUD
President

Kurt JAEGER
College Member
